

# FRED. OLSEN & Co.'s PENSJONSKASSE

Org.nr 938 092 893

## Årsregnskap 2023

I henhold til

Forskrift om årsregnskap for pensjonsforetak

FOR-2011-12-20 nr. 1457

### **Innhold:**

Årsberetning 2023  
Resultatregnskap 2023  
Balanseregnskap per 31.12.2023  
Endringer i egenkapitalen  
Kontantstrømanalyse  
Noter til regnskapet

Revisjonsberetning  
Beretning fra aktuar

# Fred. Olsen & Co.'s Pensjonskasse

## Årsberetning for 2023

Fred Olsen & Co.'s Pensjonskasse (Pensjonskassen) omfattet ved utgangen av 2022 fjorten medlemsforetak (konsernpensjonskasse) foruten Fred. Olsen & Co. AS (foretaket). Det er ikke opptatt eller utmeldt medlemsforetak i 2023. Foretaket og alle medlemsforetakene meddelte i 2012 at det ikke ble tatt opp nye enkeltmedlemmer fra 1. juni samme år. Dette reflekteres i vedtektene og forsikringsvilkårene. Fra oktober 2015 blir fripoliser forvaltet på «egen bok».

Pensjonskassen forvalter pensjonsmidler og er registrert i foretaksregisteret under organisasjonsnummer 938 092 893 og med kontor i Fred. Olsens gate 2 i Oslo.

Pensjonskassen hadde per 31. desember 2023 til sammen 165 (174 i 2022) medlemmer fordelt med 50 (52 i 2022) yrkesaktive, 110 pensjonister eller deres etterlatte (119 i 2022) samt 2 uførepensjonister (3 i 2022). Ingen mottar barnepensjon. Pensjonskassen forvaltet per 31.12.2023 totalt 95 fripoliser hvorav 28 er ordinære fripoliser og 67 er oppsatte uførepensjoner.

### Forsikringsresultat for 2023

I henhold til elementanalyse fra aktuar viste forsikringsresultatet for perioden 2021 til 2023 følgende (risikoresultat):

	<u>2021</u>	<u>2022</u>	<u>2023</u>
Død	kr. 186.514	kr. 162.600	kr. 1.394.872
Uførhet	kr. - 965.603	kr. 1.305.750	kr. 1.267.033
Opplevelse	<u>kr. 2.064.229</u>	<u>kr. 3.521.258</u>	<u>kr. - 1.080.793</u>
Totalt risikoresultat	<u>kr. 1.285.139</u>	<u>kr. 4.989.607</u>	<u>kr. 1.581.112</u>

Risikoutjevningfondet var kr. 857.029 ved utgangen av 2022. Det er tilført kr. 65.143 til fondet i 2023 slik at fondet beløp seg til kr. 922.172 per 31.12.2023.

Risikoresultatene for perioden 2008 til 2014 var netto positive for pensjonskassen basert på K1963 og K2005 tariffene. Pensjonskassen oppreserverte dog fullt til tariffen K2013 og videre til den nye K2013FT tariffen fra 1. januar 2014. Risikoresultatet for 5 års perioden 2013 til 2017 viste gjennomsnittlig risikoresultat omkring null. For 5 års perioden 2019 til 2023 har gjennomsnittet vært positivt.

For 2019 tilsvarte det negative resultatet for opplevelse det totale negative resultatet (ca. kr. 1.5 mill.). For årene 2020, 2021, 2022 og 2023 har risikoresultatet igjen vært positivt med hhv. kr. 349.906, kr. 1.285.139, kr. 4.989.607 og kr. 1.581.112. Med en relativt lav medlemsmasse kan det fortsatt forventes svingninger av denne art. Styret anser dog fortsatt at tariffen (K2013FT – Finanstilsynets minstekrav) er tilfredsstillende for Pensjonskassens medlemsbestand.

Grunnlagsrenten er 2% fra 2015 (2,5% frem til 01.01.2015).

### Resultatregnskap for 2023

Årsregnskapet for Pensjonskassen for 2023 satt opp etter Forskrift om årsregnskap for pensjonsforetak (FOR-2011-12-20 nr. 1457). Sammenlignbare tall for 2022 er også basert på samme forskrift.

### Teknisk Regnskap (forsikringsvirksomheten)

#### Inntekter

Brutto premie ble beregnet (av aktuar) til kr. 32,7 mill. for 2023 (kr. 30,4 mill. i 2022). Av dette utgjorde kr. 5,9 mill. engangspremie for pensjonsregulering og kr. 26,8 mill. årets premie.

Innbetalt premie fra medlemsforetakene beløp seg til kr. 19,5 mill. (hvorav kr. 2,5 mill. i 2024). Det ble trukket kr. 6,1 mill. på premiefond og premiefritak utgjorde 0,3 mill. i 2023. All utestående premie er oppgjort per 14. mars 2024. Premien inkluderer forvaltningstillegg på 0,85% og rentegarantipremie på 0,10% av inngående forsikringsfond.

Renteinntekter og utbytter fra finansielle eiendeler (bankinnskudd, obligasjoner, aksjer og egenkapitalbevis) utgjorde totalt kr. 22,8 mill. (kr. 14,3 mill. i 2022). Gevinster ved realisasjon av finansielle eiendeler utgjorde kr. 16,3 mill. (kr. 4,9 mill. i 2022). Pensjonskassens totale inntekter beløp seg således til kr. 71,8 mill. i 2023 mot kr. 49,6 mill. i 2022 (eksklusive verdiendringer på investeringer).

Verdioppgangen for investeringene i 2023 beløp seg til kr. 13,5mill. - post 2.4 - (sammenlignet med en verdinedgang på kr. 26,9 mill. i 2022) som er ført mot endring i kursreguleringsfond (post 6.3) med samme beløp (ref. øremerking til virkelig verdi over resultatet – IAS 39).

#### Erstatninger (kostnader)

Det ble utbetalt pensjoner med kr.19,8 mill. i 2023 (kr. 19,4 mill. i 2022).

Da Pensjonskassen fra oktober 2015 har tatt fripolisene «på egen bok», har det ikke vært overført utløsningsbeløp (til fripoliser) i perioden 2016 - 2023. Det er totalt 95 fripoliseholdere per årsslutt 2023 som representerte kr. 59,4 mill. av total premiereserve (kr. 467,3 mill.). I tillegg er det tilført fripolisene kr. 3,6 mill. fra resultatet i 2023 (totalt 63,0 mill.)

#### Endring i forsikringsforpliktelser

##### Premiereserve

I henhold til regnskapsreglene skal resultatet korrigeres for endringer i premiereserven (totale nødvendige avsetninger til pensjoner). I 2023 er premiereserven tilført kr. 18,7 mill. og beløp seg til kr. 467,3 mill. ved årsslutt (basert på beregninger i henhold til K2013FT fra aktuar).

##### Premiefond

Premiefondet ble netto økt med kr. 8,6 mill. i 2023 (netto redusert med kr. 646.915 i 2022). Renter ble tilført Premiefondet med kr. 0,8 mill. i 2023 (kr. 0,8 mill. i 2022). Fondet beløp seg til kr. 40,4 mill. per 31.12.2023.

##### Pensjonistenes overskuddsfond

Pensjonistenes overskuddsfond ble tilført kr. 13,6 mill. fra resultatet i 2023 (kr. 6,4 mill. i 2022). Renter ble tilført Pensjonistenes overskuddsfond med kr. 80.178 og kr. 620.236 ble overført premiefond. G-regulering av pensjoner med 2,85% ble belastet fondet med kr. 5,9 mill. Fondet beløp seg til kr. 13,6 mill. per 31.12.2023.

Midler tilordnet forsikringskontraktene beløp seg totalt til kr. 29,9 mill. i 2023 (kr. 13,2 mill. i 2022).

Forvaltningskostnader beløp seg til kr. 1,4 mill. i 2023 (kr. 1,4 mill. i 2022) og forsikringsrelaterte administrasjonskostnader beløp seg til kr. 2,8 mill. i 2023 (kr. 2,5 mill. i 2022).

Resultat av teknisk regnskap ble således positivt med kr. 1.874.109 for 2023 (positivt med kr. 5,6 mill. for 2022).

#### **Ikke-Teknisk Regnskap (selskapets resultat)**

Renteinntekter og utbytte fra selskapsporteføljen beløp seg til kr. 5,6 mill. for 2023 (kr. 2,8 mill. for 2022). Verdiendringen på investeringsporteføljen var negativ med kr. 0,1 mill. i 2023 (negativ med kr. 2,3 mill. i 2022). Det ble ikke realisert gevinster i 2023. Netto inntekter fra investeringer i selskapsporteføljen ble således positiv med kr. 5,5 mill. i 2023 (positiv med kr. 3,2 mill. i 2022).

Renter på innskutt kapital (fra Bonheur ASA) ble belastet med kr. 157.500 i 2023 (4,5% avkastning).

Forvaltningskostnader er belastet med kr. 214.650 i 2023 (kr. 205.640 for 2022).

Resultat av Ikke-Teknisk regnskap ble således positivt med kr. 5.087.071 for 2023 (positivt med kr. 2.941.331 for 2022).

### Resultat før og etter skattekostnader (totalresultat)

	<u>2023</u>	<u>2022</u>
Teknisk regnskap	kr. 1.874.110	kr. 5.616.173
Ikke-teknisk regnskap	kr. 5.087.071	kr. 2.941.331
Resultat før skattekostnad	kr. 6.961.181	kr. 8.557.505
Skattekostnad	kr. - 279.060	kr. - 218.660
Totalresultatet etter skattekostnad	kr. 6.682.121	kr. 8.338.845

### Disponering av resultatet

Følgende disponeringer er foretatt av Totalresultatet for 2023 (sammenligning med 2022):

	<u>2023</u>	<u>2022</u>
Overført fra/til Risikoutjevningssfond	kr. 65.143	kr. 30.909
Overført fra/til annen egenkapital	kr. 6.616.977	kr. 8.307.936
Totalresultat	kr. 6.682.121	kr. 8.338.845

Av Totalresultat er det overført kr. 6.616.977 til annen opptjent egenkapital (post 11.2) som etter dette utgjør kr. 104.553.096 per 31.12.2023 (kr. 97.936.118 per 31.12.2022).

### **Balanse per 31.12.2023**

Total balanse per 31. desember 2023 var kr. 763.602.926 (kr. 709,3 mill. per 31.12.2022), fordelt med kr. 654,2 mill. i kollektivporteføljen og kr. 109,4 mill. i selskapsporteføljen (inkl. risikoutjevningssfond).

Kapitalavkastning i henhold til Hardy's formel er beregnet til 7,45% for totalporteføljen (3,80% i 2022). Verdijustert ble tilsvarende tall 8,59% for 2022 (- 1,25% i 2022). Verdijustert avkastning etter Dietz formel er beregnet til 8,82 % i 2023 (-0,64 % i 2022) for kollektivporteføljen og 4,82 % for selskapsporteføljen i 2023 (3,01% i 2022).

### **Finansielle eiendeler**

#### Kollektivporteføljen

Basert på markedsverdier er ca. 86% av totalbalansen på kr. 763,6 mill. tilhørende kollektivporteføljen (kr. 654,2 mill.). Av disse midlene er kr. 406,9 mill. (tilsvarende ca. 62%) plassert i obligasjoner eller lignende instrumenter. Videre er ca. kr. 228,9 mill. (tilsvarende ca. 35%) investert i aksjer, egenkapitalbevis og aksjefond. De resterende midler (kr. 18,4 mill.) består av bankinnskudd og fordringer (tilsvarende ca. 3%).

Anskaffelseskost for obligasjoner og sertifikater som måles til virkelig verdi i kollektivporteføljen beløp seg til kr. 290,2 mill. og markedsværdien kr. 291,7mill. ved utgangen av 2023 (positiv forskjell med kr. 1,5 mill.). Anskaffelseskost for obligasjoner som holdes til forfall og som måles til amortisert kost beløp seg til kr. 111,4 mill. per samme tidspunkt.

Anskaffelseskost for aksjer, egenkapitalbevis og aksjefond for kollektivporteføljen beløp seg til kr. 128,1 mill. Markedsværdiene for disse verdipapirene beløp seg til kr. 228,9 mill. per årsslutt 2023 som tilsvarer kr. 100,8 mill. i positiv forskjell.

Kursreguleringsfondet er således beregnet til kr. 102,3 mill. per 31.12.2023, kr. 13,5 mill. høyere enn ved utgangen av 2022.

#### Selskapsporteføljen

Ved utgangen av 2023 beløp selskapsporteføljen seg til kr. 109,4 mill. som var investert med kr. 31,6 mill. i aksjer, kr. 34,1 mill. i obligasjoner samt kr. 43,7 mill. i bankinnskudd og fordringer.

### **Egenkapital**

Ved inngangen til året var innskutt og opptjent egenkapital (sum Post 11) i Pensjonskassen bokført med kr. 98,8mill. (innskutt egenkapital kr. 3,5 mill. samt opptjent egenkapital med 97,9 mill. og risikoutjevningssfond med kr. 0,9 mill). Det er ikke foretatt innskudd av kjernekapital fra medlemsbedriftene i 2023. Annen opptjent egenkapital er i 2023 tilført midler fra resultat etter skatt med

kr. 6,6 mill. til fond for urealiserte gevinster og opptjent egenkapital. Innskutt og opptjent egenkapital er således kr. 109,0 mill. per 31.12.2023.

#### **Premiereservefondet** (totale nødvendige avsetninger til pensjoner)

Premiereserveavsetningene i Pensjonskassen er beregnet ut fra en grunnlagsrente på 2,5% (med virkning fra 31. desember 2005 og med tilbakevirkende kraft for alle opptjente rettigheter). Fra 1. januar 2014 ble grunnlagsrenten for ny opptjening satt til 2,0%.

Uføreavsetninger er foretatt i forhold til forsterket grunnlag KU44.

Pensjonskassen gikk over til tariffen K2013 fra 01.01.2014 (fullt oppreservert per 31.12.13).

Premiereservefondet var beregnet til kr. 448,6 mill. per 31.12.2022. Utstedte fripoliser er del av den totale premiereserven og beløp seg til kr. 59,9 mill. per 31.12.2022. Premiereservefondet beløp seg til seg totalt til kr. 467,3 mill. per 31.12.2023 hvorav kr. 63,1 knyttet til fripoliser.

#### **Premiefondet** (avsetninger til dekning av premie)

Ved inngangen til året var premiefondet bokført til kr. 31,8 mill. I 2023 ble premiefondet netto tilført kr. 8,6 mill. som ved årets slutt beløp seg til kr. 40,4 mill.

I forbindelse med innføring av lovgivning for pensjonskasser med virkning fra 1. januar 2001 ble pensjonskasser pålagt å tilbakeføre midler til medlemsbedriftene dersom premiefondet var større enn seks ganger gjennomsnittet av de siste tre års premier (hovedregel).

Det er variasjoner i både premie og størrelse på premiefondene for hver enkelt av medlemsbedriftene. Premiefond er beregnet av aktuar for hver enkelt medlemsbedrift per 31.12.2023 og sammenlignet med beregning av maksimal størrelse av premiefondet. Beregningen tilsier at det for mindre medlemsbedrifter vil være nødvendig å tilbakeføre til sammen ca kr. 150.000 mill. fra premiefondet til de aktuelle medlemsbedriftene i 2024.

#### **Pensjonistenes overskuddsfond** (avsetning til justering av løpende pensjoner)

Ved utgangen av 2022 var pensjonistenes overskuddsfond bokført med kr. 6,4 mill. Av dette beløpet ble kr. 5,9 mill. benyttet til justering av løpende pensjoner i 2023 (tilsvarende en økning med 2,85%).

Den lovbestemte avsetning til pensjonistenes overskuddsfond basert på Pensjonskassens resultat gjorde at pensjonistenes overskuddsfond ved utgangen av 2023 er tilført kr. 13,6 mill. og er bokført med kr. 13.614.817 per 31.12.2023. Dette tilsier at pensjonene vil kunne få justering av løpende pensjoner med inntil ca. 6,0% ved reguleringen i juli 2024. Eventuelt overskytende beløp vil bli tilført premiefond ved utløpet av 2024.

#### **Risikoutjevningfondet (tidligere Sikkerhetsfondet)**

Fondet var bokført til kr. 0 ved utgangen av 2019. Fondet ble tilført kr. 174.953 i 2020, kr. 651.167 i 2021, kr. 30.909 i 2022 og kr. 65.143 i 2023. Fondet er således bokført til kr. 922.172 per 31.12.2023.

#### **Risikostyring**

Pensjonskassen er i hovedsak utsatt for forsikringsmessig, kapitalforvaltningsmessig, operasjonell og finansiell risiko.

##### Forsikringsmessig risiko

Slik risiko håndteres blant annet ved å ha et korrekt beregningsgrunnlag samt tilstrekkelige avsetninger. Styrets vurdering er at dette har vært tilfredsstillende for 2023 da råd fra Finanstilsynet om tidlig å forberede seg på følgene av "langt liv" ble fulgt ved full oppreservering innen 31.12.2013 og innføring av K2013 fra 1. januar 2014. Risikoresultatet ble positivt med kr. 1,6 mill. for 2023.

##### Kapitalforvaltningsmessig (finansiell) risiko

Pensjonskassen er i denne sammenheng utsatt for markedsrisiko, kredittrisiko samt likviditetsrisiko.

##### Markedsrisiko/renterisiko

Både obligasjoner og aksjer/kapitaleierbevis er utsatt for markedsrisiko som for en stor del avhenger av rente og børsutviklingen i Norge. For Pensjonskassen vil således risikoen bl. annet bestå i en fare for at

avkastningen ikke er tilstrekkelig til å dekke garanterte renter (p.t. 2,4% / 2,0%) samt fare for tap. Durasjonen for medlemsbestanden er beregnet til ca. 13 år. Pensjonskassen har tilleggsavsetninger på kr. 30,1 mill. som kan benyttes til å dekke opp for mulig manglende avkastning fremover.

#### Kredittrisiko

Kredittrisikoen for kollektivporteføljen er begrenset da en stor andel av investeringene er plassert i obligasjoner utstedt av den norske stat, norske fylkeskommuner og kommuner. Omløpsmidlene er blant annet plassert i statsgaranterte obligasjoner og statssertifikater (ca. kr. 120 mill.) eller kommunale, fylkeskommunale og statlig tilknyttede selskaper, sparebanker og relativt solide norske utstedere. Disse er normalt sett regnet som likvide verdipapirer.

Akse-, aksjefond- og egenkapitalbevisporteføljen hadde ved utgangen av 2022 en verdi på kr. 208,9 mill. I løpet av 2023 steg verdiene noe samtidig som det ble realisert gevinster med kr. 16,3 mill. Porteføljen hadde en verdi på kr. 228,9 mill. per 31.12.2023 (ca. kr. 100,8 mill. høyere enn kostpris).

#### Likviditetsrisiko

Likviditetsrisikoen er begrenset ved at totale utbetalinger av pensjoner beløper seg til ca. kr. 20 mill. i året og at porteføljen består av bankinnskudd samt relativt solide, børsnoterte og likvide verdipapirer.

Det har alltid vært og fortsetter å være styrets ansvar til enhver tid å påse at de investeringer Pensjonskassen foretar gir mulighet til rettidige utbetalinger av pensjoner og samtidig sikrer medlemmenes midler i størst mulig grad.

Gjennom beregninger (blant annet stresstester) holder styret seg jevnlig oppdatert i forbindelse med endringer i børsverdier samt rentenivå. I perioden 2013 til 2021 steg verdiene relativt mye og enkelte papirer ble realisert med gevinst. I løpet av 2022 steg rentenivået for 3 mnd. NIBOR steget fra omkring 0,5% til 3,3%. Rentene steg videre i 2023. Dette gav positive effekter for Pensjonskassens obligasjonsportefølje i 2023. Styret bekrefter at den finansielle risikohåndtering i perioden 2020 - 2023 har fungert tilfredsstillende.

#### Operasjonell risiko

Den operasjonelle risiko kan begrenses ved gode rutiner, rapporteringer og kontrolltiltak. I forbindelse med at forskrift om internkontroll ble gjort gjeldende for pensjonskasser vedtok styret prinsipper for internkontroll i 2003. Rutiner med årlig gjennomgang av internkontrollen er etablert i tråd med gjeldende regelverk. Regelverket ble ytterligere styrket ved innføringen av IORP II fra 1. januar 2023. Rapporten i henhold til regler og forskrifter er på normal måte fremlagt, behandlet og godkjent i styret i 2023.

I forbindelse med at Likviditetsforskriften også ble gjort gjeldende for pensjonskasser har styret hvert år gjennomgått og godkjent retningslinjer og likviditetsbudsjett for Pensjonskassen. Oppfølging av dette er inkludert i den årlige interne kontrollen. Utarbeidelse av dokumentasjon samt implementering av rutiner i forbindelse med innføringen av IORP II regelverket er fulgt opp i løpet av 2023.

#### Environmental, Social Responsibility and Governance (ESG)

I forbindelse med investeringer som foretas i både kollektivporteføljen og selskapsporteføljen legger styret til grunn at prinsipper om vern av miljø, ivaretagelse av sosiale aspekter samt prinsipper for selskapsstyring hensyntas. Det skal samtidig legges til grunn et krav om at investeringene skal kunne gi markedsmessig avkastning over tid.

#### Krig og uro knyttet til det Russiske militære angrepet på Ukraina samt uro i Midtøsten

I løpet av 2021 viste det seg at porteføljen var solid nok til å komme gjennom de utfordringer Covid Viruset forårsaket i finansmarkedene.

Oppgangen i aksjemarkedene fortsatte gjennom 2021 og frem til februar 2022 da det igjen kom mørke skyer over verden. Invasjonen av Ukraina har forårsaket ytterligere usikkerhet om fremtiden. Krigen har nå vart i over 2 år

Uroen i Midtøsten med krigen i Gaza som hovedårsak er blitt nok en utfordring for finansmarkedene ved utgangen av 2023 og vil trolig vare i mange måneder, om ikke år. Begge krigene ser ut til å trekke ut i tid og konsekvensene er ikke lett å forutse. Pensjonskassens styre og ledelse følger så godt med som mulig for eventuelt å gjøre tiltak på kort varsel.

### Fortsatt drift - fremtidsutsikter

Etter styrets oppfatning gir årsregnskapet et rettviseende bilde og en tilfredsstillende beskrivelse av Pensjonskassens stilling ved årsskiftet. Pensjonskassens finansielle stilling er etter Styrets oppfatning god og gir solid grunnlag for fortsatt drift. Stresstester viser at Pensjonskassens investeringer fortsatt har tilstrekkelig bufferkapital. Dette har også vist seg i praksis gjennom finanskrisen og til tider svært turbulente markeder, som perioden 2007-2010 samt nå sist i 2020/2021, i 2022 og i 2023.

### Hendelser etter balansedagen

Styret er ikke kjent med forhold i 2024 som påvirker det avlagte årsregnskapet.

### Andre forhold

Pensjonskassen har ingen ansatte, og det ytre miljø påvirkes ikke av driften. Styret avholdt fire møter i løpet av året. Det er ikke utbetalt honorar til de av styrets medlemmer som er knyttet til medlemsbedriftene, men til styremedlem uten tilknytning til medlemsforetakene er det vedtatt kompensasjon med kr. 32.250 for deltagelse i styret i 2023. Styret består av to kvinner og tre menn. Styret har notert forventninger om tiltak for å fremme likestilling i sammensetning av styret. Det ble avholdt medlemsmøte den 15. november 2022 hvor valg av representanter til styret (utpekt av medlemmene) ble valgt for en treårs periode.

I henhold til forsikringsloven ble det den 30. november 2007 sendt søknad om konsesjon for drift av pensjonskassen til Finanstilsynet. Konsesjon ble innvilget 30. april 2008. F.o.m. 1. januar 2008 belaster foretaket premie for rentegarantien med 0,10% av inngående fondsmidler målt ved kontoutskriften.

Med virkning fra 1. mars 2008 ble det inngått avtale om gjenforsikring i tråd med forsikringslovens § 6-8. Gjenforsikringen er fornyet for ett år fra 1. mars 2024. Selskapet har ellers tegnet relevante forsikringer.

Beregning av solvensmarginkrav og solvensmarginkapital ble gjort gjeldende for pensjonskasser fra 2010 og rapportering i henhold til Finanstilsynets standard skjema vil innleveres innen 31. mars 2024. Pensjonskassen beregnet og rapporterte et solvensmarginkrav på kr. 21,7 mill. per 31.12.2023. Solvensmarginkapitalen ble beregnet til kr.107,8 mill. ved utgangen av 2023 og tilfredsstilte derved beregnet krav per 31.12.2023 (kr. 20,3 mill.) med god margin (498%).

I forbindelse med at både Silver Pensjonsforsikring og DNB Liv sa opp sine avtaler med Pensjonskassen om utstedelse av fripoliser (utløsningsavtaler) i 2015 ble det søkt om konsesjon for dette samme år. Finanstilsynet innvilget konsesjon for å beholde fripoliser «på egen bok» fra juli 2015.

Til revisor KPMG er det betalt revisjonshonorar med kr. 321.706 i 2023.

I henhold til nye krav gjort gjeldende fra 1. januar 2023 (IORP II) ble det utpekt og innmeldt internrevisor samt ansvarlig for risikostyringsfunksjon i Pensjonskassen med virkning fra denne dato.

Pensjonskassen driver ikke virksomhet som kan karakteriseres som forskning og utvikling (FoU).


Oslo, 18. mars 2024



Jan Erik Bjoner  
Styrets leder

  
Kristin Alm (Mar 18, 2024 11:16 GMT+1)

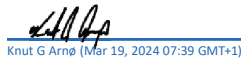
Kristin Alm

  
Ranveig Østvold (Mar 18, 2024 12:18 GMT+1)

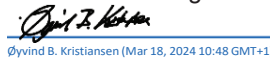
Ranveig Østvold

  
Jan Peter Valheim (Mar 18, 2024 12:51 GMT+1)

Jan Peter Valheim

  
Knut G Arnø (Mar 19, 2024 07:39 GMT+1)

Knut Georg Arnø

  
Øyvind B. Kristiansen (Mar 18, 2024 10:48 GMT+1)

Øyvind B. Kristiansen  
Daglig leder



## Oversikt noter i årsregnskapet

---

Note 1	Regnskapsprinsipper
Note 2	Premieinntekter
Note 3	Renteinntekter og utbytte
Note 4	Verdiendringer på investeringer
Note 5	Realiserte gevinster og tap på investeringer
Note 6	Utbetalte pensjoner
Note 7	Administrasjonskostnader og andre driftskostnader
Note 8	Oversikt over aksjer, aksjefond og egenkapitabevis
Note 9	Spesifikasjon av aksjer
Note 10	Spesifikasjon av aksjefond
Note 11	Spesifikasjon av egenkapitalbevis
Note 12	Rentebærende verdipapirer
Note 13	Utlån og fordringer
Note 14	Finansiell markedsrisiko
Note 15	Beskrivelse av pensjonsordningene og endringer i forsikringsforpliktelsene.
Note 16	Tilleggsavsetninger
Note 17	Kursreguleringsfond of fond for urealiserte gevinster
Note 18	Premiefond
Note 19	Pensjonistenes overskuddsfond
Note 20	Påløpte kostnader og mottatte, ikke påløpte inntekter
Note 21	Solvensmargin og solvenskapitaldekning
Note 22	Kapitalavkastning
Note 23	Skatt
Note 24	Resultatdisponering
Note 25	Resultatanalyse
Note 26	Transaksjoner med nærstående parter



**Fred. Olsen & Co.'s Pensjonskasse**  
**Resultatregnskap 1.1.-31.12**

	Note	2023	2022
<b>TEKNISK REGNSKAP</b>			
<b>1. Premieinntekter</b>			
1.1 Forfalte premier, brutto	2	32 653 630	30 450 327
1.2 - Avgitte gjenforsikringspremier		-32 540	-34 950
<b>Sum premieinntekter for egen regning</b>		<b>32 621 090</b>	<b>30 415 377</b>
<b>2. Netto inntekter fra investeringer i kollektivporteføljen</b>			
2.2 Renteinntekt og utbytte mv. på finansielle eiendeler	3	22 815 419	14 259 741
2.4 Verdiendringer på investeringer	4,15,17	13 503 302	-26 939 938
2.5 Realisert gevinst og tap på investeringer	5	16 328 617	4 902 979
<b>Sum netto inntekter fra investeringer i kollektivporteføljen</b>		<b>52 647 339</b>	<b>-7 777 218</b>
<b>5. Pensjoner mv.</b>			
5.1 Utbetalte pensjoner mv.	6	-19 768 726	-19 356 410
<b>Sum pensjoner mv.</b>		<b>-19 768 726</b>	<b>-19 356 410</b>
<b>6. Resultatførte endringer i forsikringsforpliktelser - kontraktsfastsatte forpliktelser</b>			
6.1 Endring i premiereserve			
6.1.1 Til (fra) premiereserve mv, brutto	15	-15 126 445	-6 621 243
6.3 Endring i kursreguleringsfond	4,15,17	-13 503 302	26 939 938
6.4 Endring i premiefond, innskuddsfond og fond for regulering av pensjoner		-874 336	-892 521
<b>Sum resultatførte endringer i forsikringsforpliktelser - kontraktsfastsatte forpliktelser</b>		<b>-29 504 084</b>	<b>19 426 174</b>
<b>8. Midler tilordnet forsikringskontraktene - kontraktsfastsatte forpliktelser</b>			
8.1 Overskudd på avkastningsresultatet	25	-28 322 809	-8 237 342
8.2 Risikoresultat tilordnet forsikringskontraktene	25	-1 548 571	-4 989 607
<b>Sum midler tilordnet forsikringskontraktene - kontraktsfastsatte forpliktelser</b>		<b>-29 871 380</b>	<b>-13 226 949</b>
<b>9. Forsikringsrelaterte driftskostnader</b>			
9.1 Forvaltningskostnader		-1 436 510	-1 376 207
9.2 Forsikringsrelaterte administrasjonskostnader		-2 813 620	-2 488 594
<b>Sum forsikringsrelaterte driftskostnader</b>	7	<b>-4 250 130</b>	<b>-3 864 801</b>
10. Andre forsikringsrelaterte kostnader		0	0
<b>11. Resultat av teknisk regnskap</b>		<b>1 874 110</b>	<b>5 616 173</b>
<b>IKKE-TEKNISK REGNSKAP</b>			
<b>12. Netto inntekter fra investeringer i selskapsporteføljen</b>			
12.2 Renteinntekt og utbytte mv. på finansielle eiendeler		5 614 758	2 794 349
12.4 Verdiendringer på investeringer	4,15	-130 930	-2 271 149
12.5 Realiserte gevinst og tap på investeringer	5	-16 650	2 719 352
<b>Sum netto inntekter fra investeringer i selskapsporteføljen</b>		<b>5 467 178</b>	<b>3 242 553</b>
<b>14. Forvaltningskostnader og andre kostnader knyttet til selskapsporteføljen</b>			
14.1 Forvaltningskostnader	7	-214 650	-205 640
14.2 Andre kostnader	7	-165 456	-95 581
<b>15. Resultat av ikke-teknisk regnskap</b>		<b>5 087 071</b>	<b>2 941 331</b>
<b>16. Resultat før skattekostnad</b>			
17. Skattekostnader	23	-279 060	-218 660
<b>18. Resultat før andre inntekter og kostnader</b>		<b>6 682 121</b>	<b>8 338 845</b>
19. Andre inntekter og kostnader			
19.1 Andre inntekter og kostnader som ikke blir omklassifisert til resultatet		0	0
19.2 Andre inntekter og kostnader som kan bli omklassifisert til resultatet		0	0
<b>20. TOTALRESULTAT</b>		<b>6 682 121</b>	<b>8 338 845</b>
<b>Disponeringer</b>			
Overført til(+) / fra(-) risikoutjevningfond		65 143	30 909
Overført til (+) / fra (-) annen egenkapital		6 616 977	8 307 936
<b>SUM DISPONERINGER</b>		<b>6 682 121</b>	<b>8 338 845</b>

# Fred. Olsen & Co.'s Pensjonskasse

## Balanse 31.12

EIENDELER	Note	2023	2022
<b>EIENDELER I SELSKAPSPORTEFØLJEN</b>			
<b>2. Investeringer</b>			
2.4 Finansielle eiendeler som måles til virkelig verdi			
2.4.1 Aksjer og andeler (inkl. aksjer og andeler målt til kost)	8,9,10,11	31 645 780	31 747 790
2.4.2 Rentebærende verdipapirer	12	34 090 085	25 518 971
2.4.3 Utlån og fordringer	13	1 659 457	5 410 534
<b>Sum investeringer</b>		<b>67 395 322</b>	<b>62 677 296</b>
<b>4. Andre eiendeler</b>			
4.2 Bankbeholdning	13	42 016 504	39 922 012
<b>SUM EIENDELER I SELSKAPSPORTEFØLJEN</b>		<b>109 411 826</b>	<b>102 599 308</b>
<b>EIENDELER I KOLLEKTIVPORTEFØLJEN</b>			
<b>6. Investeringer i kollektivporteføljen</b>			
6.3.1 Investeringer som holdes til forfall	12	111 802 476	6 000 000
6.4 Finansielle eiendeler som måles til virkelig verdi			
6.4.1 Aksjer og andeler	8,9	228 890 306	208 974 200
6.4.2 Rentebærende verdipapirer	12	295 065 259	379 283 369
6.4.3 Utlån og fordringer	13	899 841	-4 205 525
6.4.5 Bankbeholdning	13	17 533 218	16 604 092
<b>Sum investeringer i kollektivporteføljen</b>		<b>654 191 100</b>	<b>606 656 136</b>
<b>SUM EIENDELER I KOLLEKTIVPORTEFØLJENE</b>		<b>654 191 100</b>	<b>606 656 136</b>
<b>SUM EIENDELER</b>		<b>763 602 926</b>	<b>709 255 444</b>

EGENKAPITAL OG FORPLIKTELSE	Note	2023	2022
<b>10. Innskutt egenkapital</b>		<b>3 500 000</b>	<b>3 500 000</b>
<b>11. Opptjent egenkapital</b>			
11.1 Risikoutjevningfond		922 172	857 029
11.2 Annen opptjent egenkapital		104 553 096	97 936 118
<b>Sum opptjent egenkapital</b>		<b>105 475 268</b>	<b>98 793 148</b>
<b>Sum innskutt og opptjent egenkapital</b>		<b>108 975 268</b>	<b>102 293 148</b>
<b>13. Forsikringsforpliktelser - kontraktsfastsatte forpliktelser</b>			
13.1 Premiereserve		467 251 102	448 569 597
13.2 Tilleggsavsetninger	16	30 057 819	30 057 819
13.3 Kursreguleringsfond	17	102 321 567	88 818 265
13.4 Premiefond, innskuddsfond og fond for regulering av pensjoner mv.	18,19	53 988 844	38 180 570
<b>Sum forsikringsforpliktelser - kontraktsfastsatte forpliktelser</b>	<b>15</b>	<b>653 619 332</b>	<b>605 626 252</b>
<b>15. Avsetninger for forpliktelser</b>			
15.2 Forpliktelser ved skatt			
15.2.1 Forpliktelser ved periodeskatt	23	279 060	218 660
15.2.2 Forpliktelser ved utsatt skatt			
<b>Sum avsetninger for forpliktelser</b>		<b>279 060</b>	<b>218 660</b>
<b>17. Påløpte kostnader og mottatte ikke opptjente inntekter</b>	<b>20</b>	<b>729 266</b>	<b>1 117 384</b>
<b>SUM EGENKAPITAL OG FORPLIKTELSE</b>		<b>763 602 926</b>	<b>709 255 444</b>

### POSTER UTENOM BALANSEN:

18. Betingede forpliktelser		0	0
-----------------------------	--	---	---

Oslo, 18. mars 2024



Jan Erik Bjoner  
Styrets leder

**Jan Peter Valheim**

Jan Peter Valheim (Mar 18, 2024 12:51 GMT+1)

Jan Peter Valheim



Kristin Alm (Mar 18, 2024 11:16 GMT+1)  
Kristin Alm



Knut G Arnø (Mar 19, 2024 07:39 GMT+1)

Knut Georg Arnø



Ranveig Østvold (Mar 18, 2024 12:18 GMT+1)  
Ranveig Østvold



Øyvind B. Kristiansen (Mar 18, 2024 10:48 GMT+1)

Øyvind B Kristiansen

Daglig leder

## Fred. Olsen & Co.'s Pensjonskasse

### Kontantstrømanalyse

NOK 1.000	2023	2022
<b>Kontantstrømmer fra operasjonelle aktiviteter</b>		
Innbetalte premier	19 446	17 809
Utbetalte pensjoner og forsikringsytelser	-19 505	-19 034
Utbetalinger til forr.fører, revisor, aktuar m.v.	-4 467	-4 073
Innbetalinger av renter	18 917	9 062
Innbetalinger av utbytte	9 513	7 992
Diverse finansposter	-297	-6
Utbetalinger av skatt	-219	-111
<b>Netto kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter</b>	<b>23 389</b>	<b>11 639</b>
<b>Kontantstrømmer fra investeringsaktiviteter</b>		
Innbetalinger på lån til kunder m.v.		
Utbetalinger for kjøp av verdipapirer	-242 931	-215 557
Innbetalinger for salg av verdipapirer	222 566	216 615
<b>Netto kontantstrøm fra investeringsaktiviteter</b>	<b>-20 365</b>	<b>1 058</b>
<b>Kontantstrømmer fra finanseringsaktiviteter</b>		
Utbetalinger av renter ansvarlig lån		-88
Netto kontantstrømmer fra finansieringsaktiviteter	0	0
<b>Netto kontantstrøm for perioden</b>	<b>3 024</b>	<b>12 610</b>
<b>Netto endring i kontanter og kontantekvivalenter</b>	<b>3 024</b>	<b>12 610</b>
Beholdning av kontanter og kontantekvivalenter IB	<b>56 527</b>	<b>43 916</b>
Beholdning av kontanter og kontantekvivalenter UB	<b>59 550</b>	<b>56 527</b>

### Endringer i egenkapitalen

	Innskutt egenkapital	Fond for urealiserte gevinster	Risiko-utjevning-fond	Opptjent egenkapital	Sum egenkapital
Egenkapital 01.01.2022	3 500 000	18 463 725	826 120	71 164 456	93 954 301
Totalresultat 2022	0	-2 271 148	30 910	10 579 085	8 338 847
Egenkapital 31.12.2022	3 500 000	16 192 577	857 030	81 743 541	102 293 148
Totalresultat 2023	0	-130 930	65 143	6 747 907	6 682 121
Egenkapital 31.12.2023	3 500 000	16 061 647	922 172	88 491 448	108 975 268

## Note 1 - Regnskapsprinsipper

### a) Generelt

Fred. Olsen & Co.'s Pensjonskasse (Pensjonskassen) er en selvstendig juridisk enhet som forvalter pensjonsmidler, står under tilsyn av Finanstilsynet og er registrert i Foretaksregisteret i Brønnøysund med org. no. 938092893.

### Lovgivning og konsesjon

Pensjonskassen er underlagt Forsikringsvirksomhetsloven, pensjonsforetak og deres virksomhet m.v. av 10. juni 2005 nr. 44 (forsikringsloven). For pensjonskasser trådte de siste kapitler av Forsikringsvirksomhetsloven i kraft fra 1. januar 2008. Forsikringsloven tilsier at pensjonskasser skal inneha konsesjon til sin drift som skal godkjennes av Kongen. Denne kompetanse er deleget til Finanstilsynet. Finanstilsynet bekreftet at konsesjon er innvilget for Pensjonskassen den 10. april 2008. Finanstilsynet utvidet konsesjonen til å gjelde forvaltning av fripoliser f.o.m. 2. juli 2015.

### Regnskapsføring

Pensjonskasser er underlagt regnskapsloven generelt og spesielt Forskift om årsregnskap for pensjonsforetak (FOR-2011-12-20-1457) heretter kalt "årsoppgjørsforskriften".

### b) Klassifisering av poster i regnskapet.

Klassifiseringen av finansielle eiendeler er foretatt i henhold til årsoppgjørsforskriften.

IFRS 9 Finansielle instrumenter erstatter IAS 39, og ble generelt gjort gjeldende fra 1. januar 2018. For forsikringsdominerte selskap, herunder pensjonskasser er det gitt adgang til å utsette implementering av IFRS 9 frem til implementering av IFRS 17, senest for regnskapsår som begynner 1.1.23. For Fred. Olsen & Co.s Pensjonskasse er følgende IFRS 9 implementert fra denne dato, dog uten vesentlig effekt for selskapet da de finansielle eiendelene også tidligere ble målt til virkelig verdi over resultatet, mens obligasjoner som holdes til forfall og som skal verdsettes etter amortisert kost, tidligere år bare har utgjort en uvesentlig del av verdipapirporteføljen.

#### Finansielle eiendeler målt til virkelig verdi over resultatet

Pensjonskassens investeringer i egenkapitalinstrumenter (aksjer, egenkapitalbevis og aksjefond) og gjeldsinstrumenter (obligasjoner som ikke holdes til forfall) er klassifisert som finansielle eiendeler til virkelig verdi over resultatet. Når en finansiell eiendel eller en finansiell forpliktelse førsteganginnregnes skal den øremerkes av foretaket til virkelig verdi over resultatet. Endringer i virkelig verdi for eiendeler som forvaltes under kollektivporteføljen innregnes mot kursreguleringsfond som del av en gruppe finansielle eiendeler.

Kategoriseringen må være i samsvar med en dokumentert kapitalforvaltningsstrategi samtidig som informasjon internt og mellom nøkkelpersoner gis på dette grunnlag. Pensjonskassen har utarbeidet en kapitalforvaltningsstrategi i samsvar med kravene i kapitalforvaltningsforskriften.

Porteføljen av verdipapirer forvaltes i samsvar med denne strategien og rapportering til styret og daglig leder skjer til virkelig verdi. I regnskapsføringen av finansielle eiendeler er det dermed lagt til grunn at vilkårene for anvendelse av virkelig verdi opsjonen er tilstede.

#### Finansielle eiendeler som holdes til forfall

Finansielle eiendeler med faste eller bestembare kontantstrømmer og bestemt innløsningsdato hvor pensjonskassen har intensjon om og evne til å holde investeringen til forfall, er klassifisert som "investeringer holdt til forfall". Eiendeler i kategori "holde til forfall" måles til amortisert kost etter effektiv rentemetode.

#### Amortisert kost

Etter førstgangsinregning måles investeringer som holdes til forfall, lån og fordringer, samt finansielle forpliktelser som ikke måles til virkelig verdi, til amortisert kost basert på effektiv rentemetode. Ved beregning av effektiv rente estimeres kontantstrømmer, og alle kontraktsmessige vilkår ved det finansielle instrumentet tas i betraktning.

Alle honorarer og punkter betalt eller mottatt mellom partene i kontrakten, transaksjonsutgifter og alle andre betalinger eller rabatter som kan henføres til transaksjonen, inngår som en integrert del ved fastsettelsen av den effektive renten.

#### Utlån og fordringer

Finansielle eiendeler med faste eller bestembare kontantstrømmer som ikke er notert i et aktivt marked, er klassifisert som utlån og fordringer. Finansielle eiendeler klassifisert som lån og fordringer skal etter førstgangsinregning måles til virkelig verdi over totalresultatet. Nedskrivning gjennomføres dersom det foreligger objektive indikasjoner på verdifall.

### c) Aksjer og andre verdipapirer

Aksjer, aksjefond, sertifikater, egenkapitalbevis, konvertible obligasjoner og eventuelle ihendehaverobligasjoner er oppført som finansielle eiendeler som måles til virkelig verdi i balansen. Virkelig verdi bygger på observerbare markedesverdier ved årsslutt. Aksjer og andre verdipapirer oppført under denne kategori bokføres til markedsverdi. Markedsverdien fastsettes lik sluttkurs fra Oslo Børs (inklusive NOTC), samt oppgaver fra kontoførere (herunder VPS). For de øvrige verdipapirene fastsettes markedesverdien etter en verddivurdering på grunnlag av tilgjengelig informasjon samt Norges Fondsmeglerforbunds liste. Differansen mellom markedesverdi og anskaffelseskost i kollektivporteføljen er ført mot kursreguleringsfond.

### d) Verdipapirer som holdes til forfall

Ihendehaverobligasjoner som holdes til forfall og eventuell beholdning av pantobligasjoner (utlån) er oppført i balansen under posten investeringer som holdes til forfall.

### e) Forsikringsmessige avsetninger

Forsikringsmessige avsetninger består av avsetning til premiereserve, premiefond, tilleggsavsetninger, risikoutjevningsfond og pensjonistenes overskuddsfond.

#### Premiereserve

Premiereserve er nåverdien (diskontert med grunnlagsrenten) av totale pensjonsforpliktelser med fradrag av kontantverdien av fremtidige premier. Dødlighetstariffen som anvendes i Pensjonskassen er K2013 med Finanstilsynets sikkerhetstillegg. Premiefondet og pensjonsreguleringsfondet er tilført 2,5 % rente (grunnlagsrente 2,5% og 2,0% for ny opptjening fra 2014). Administrasjonsreserven er avsatt med 3% av premiereserven. Årets bruttopremie inkluderer 5% administrasjonstillegg for aktive og 3% for pensjonister. I tillegg inkluderer premien et forvaltningstillegg på 0,85% og en rentegaranti på 0,10% av inngående forsikringsfond.

#### Premiefond

Premiefondet inneholder forskuddsbetalte premier i henhold til skatteloven. I tillegg inneholder fondet overskuddsmidler som er tilført ordningen.

#### Tilleggsavsetninger

Tilleggsavsetninger kan benyttes til å dekke renteunderskudd i forhold til garantert avkastning, men kan ikke dekke negativ avkastning.

#### Risikoutjevningsfond

Dersom risikoresultatet er positivt, kan 50% av dette avsettes til risikoutjevningsfondet. Dette fondet kan i senere år benyttes til dekning av negativt risikoreultat. Risikoutjevningsfondet klassifiseres under selskapsporteføljen.

#### Pensjonistenes overskuddsfond

Avsetning til pensjonistenes overskuddsfond blir foretatt ved fordeling av årets overskudd i henhold til regelverk i Lov om Foretakspensjon (LOF). Fondet skal benyttes til engangspremier for økning av ytelsene til pensjonistmedlemmene.

#### f) Overføring av premiereserve m.v. ved flytting

Overføring av premiereserve ved flytting mellom medlemsbedrifter eller ut av medlemsbedrifter føres over resultatregnskapet. Kostnads- og inntektsføringen skjer i den perioden risikoen overføres ved at premiereserven reduseres/økes tilsvarende. Flyttebeløpet inkluderer også kontraktens andel av tilleggsavsetning, kursreserver, administrasjonsreserve og årets resultat.

#### g) Skatt

Skattekostnaden i resultatregnskapet består av betalbar skatt. Betalbar skatt beregnes på grunnlag av årets skattemessige resultat og skattepliktig formue. Utsatt skatt/skattefordel beregnes på grunnlag av midlertidige forskjeller mellom regnskapsmessig verdi og skattemessig verdi, samt skattevirkinger av underskudd til fremføring. Utsatt skattefordel balanseføres kun dersom fremtidig skattepliktig inntekt sannsynliggjør en utnyttelse. Skatt på formue beregnes til 0,3 % av netto formuesverdier. Netto formueverdi beregnes etter at offisielle ligningsverdier for aktuelle aktivaposter er fratrukket avsetninger til forsikringsfond og eventuell annen gjeld i balansen (innskutt kjernekapital fra medlemsbedriftene).

#### h) Inndeling i kollektiv- og selskapsportefølje

Porteføljene er inndelt i kollektiv- og selskapsportefølje. Kollektiv- og selskapsporteføljene er fysisk atskilte porteføljer. Avkastning og kostnader knyttet til verdipapirene i de ulike porteføljene fordeles etter hvilke portefølje verdipapiret tilhører.

## Note 2 - Premieinntekter

<b>Forfalte premier, brutto</b>	<b>2023</b>	<b>2022</b>
Sum terminpremie	10 857 482	10 639 888
Sum terminpremie / delpremie nyinnmeldte	0	0
Delpremie ved overføring	0	941 745
Endringspremie	0	0
Sum engangspremie aktive	10 882 402	9 341 558
Engangspremie aktive øvrige endringer	20	11
Risikopremier	25 724	25 880
Sparepremier	445 049	-262 151
Premie for fritakspremie	5 867	8 866
Tilleggspremie utmeldinger	0	0
Sum tilbakeført premie	0	-938 925
Sum premiefritak	264 076	321 978
Tilbakeført premie ved nye uføre og endringer på uføre	0	0
Sum tilleggspremie	4 298 808	4 171 201
Sum årets premie (jfr. foretakspensjonsloven § 9-2)	26 779 428	24 250 051
Sum engangspremie for pensjonsregulering	5 874 202	6 200 276
Sum forfalt premie	32 653 630	30 450 327
Reassuransepremie	-32 540	-34 950
Sum premieinntekter	32 621 090	30 415 377

Pensjonskassen har inngått avtale om gjenforsikring i tråd med forsikringslovens § 6-8. Denne vil komme til utbetaling gitt visse kriterier

**Note 3 - Renteinntekter og utbytte på finansielle eiendeler**

	Kollektiv- portefølje	Selskaps- portefølje	2023	2022
Renteinntekter likvider	866 336	1 404 418	2 270 754	824 510
Renteinntekter ihendehaverobligasjoner	14 511 388	2 002 855	16 514 243	8 174 997
Renteinntekter sertifikater	131 741		131 741	62 183
Renteinntekter, andre			0	0
Utbytte aksjer	5 170 588	2 207 486	7 378 074	5 781 604
Utbytte egenkapitalbevis	2 135 367		2 135 367	2 210 794
Sum renteinntekter og utbytte	22 815 419	5 614 758	28 430 178	17 054 088

**Note 4 - Verdiendringer på investeringer**

	Kollektiv- portefølje	Selskaps- portefølje	2023	2022
Urealisert gevinst / tap (-) obligasjoner vurdert som omløpsmidler	5 400 715	-28 920	5 371 795	-5 176 164
Urealisert gevinst / tap (-) sertifikater	-528 112		-528 112	625 594
Urealisert gevinst / tap (-) aksjeportefølje	2 250 375	-102 010	2 148 365	-15 944 593
Urealisert gevinst / tap (-) aksjefond	7 501 279		7 501 279	-4 133 253
Urealisert gevinst / tap (-) egenkapitalbevis	-1 120 954		-1 120 954	-4 582 670
	13 503 302	-130 930	13 372 372	-29 211 087

**Note 5 - Realiserte gevinster og tap på investeringer**

	Kollektiv- portefølje	Selskaps- portefølje	2023	2022
Realisert gevinst / tap (-) obligasjoner og sertifikater	2 744 086	-16 650	2 727 436	861 103
Realisert gevinst / tap (-) aksjefond	6 853 584		6 853 584	0
Realisert gevinst / tap (-) aksjer	2 928 542		2 928 542	6 761 228
Realisert gevinst / tap (-) egenkapitalbevis	3 802 404		3 802 404	0
	16 328 616	-16 650	16 311 967	7 622 331

**Note 6 - Utbetalte pensjoner**

	2023	2022
Alderspensjon	14 914 985	14 438 236
Uførepensjon	649 456	755 043
Ektefellepensjon	3 940 209	3 841 153
Barnepensjon	0	0
Premiefritak	264 076	321 978
Sum utbetalte pensjoner	19 768 726	19 356 410

Per 31.12

	2023	2022
Medlemsoversikt		
Premiebetalende medlemmer (aktive)	50	52
Pensjonsmottagere (ekskl. uførepensjonister)	110	119
Uførepensjonister	2	3
Medlemmer (aktive, pensjonister, etterlatte)	162	174
Fripoliser ordinær	28	28
Medlemmer per årsslutt	190	202
Fripoliser - oppsatt uførepensjon(FPEB)	67	72
Fripoliser - løpende uførepensjon(FPEB)	3	4

**Note 7 - Administrasjonskostnader og andre driftskostnader**

	Kollektiv- portefølje	Selskaps- portefølje	2023	2022
Ekstern revisor	321 706		321 706	300 535
Administrasjon	1 651 161		1 651 161	1 581 848
Styrehonorar	32 250		32 250	30 000
Arbeidsgiveravgift	4 547		4 547	4 230
Aktuar	209 315		209 315	199 781
Finanstilsynsavgift	23 614		23 614	23 288
Bankomkostninger / gebyr	5 535		5 535	5 558
Medlemsadministrasjon, solvensrapportering, adm av nettside	433 640		433 640	225 053
Diverse omkostninger	131 853	7 550	139 403	126 351
Forvaltningskostnader	1 436 510	214 650	1 651 160	1 581 847
	4 250 131	222 200	4 472 331	4 078 491
Rentekostnad på betalt skatt	0	405	405	31
Rentekostnad ansvarlig lån	0	157 500	157 500	87 500
Sum administrasjonskostnader og andre driftskostnader	4 250 131	380 106	4 630 236	4 166 022

Det er ikke bokført honorarer til styrets medlemmer i perioden 1. januar til 31. desember 2023, bortsett fra kr. 32.250 til eksternt styremedlem. For ordinær revisjon er det betalt kr. 249.836. I tillegg er det betalt kr 71.870 for tjenester knyttet til attestasjon av risikostyring og internkontroll.

Pensjonskassen har inngått avtale med Fred. Olsen & Co. AS om leie av personell, tilgang til kompetanse og lokaler. Godtgjørelsen for disse tjenestene justeres årlig og er basert på antatt personalkostnader samt markedisleie for lokaler sentralt i Oslo.

**Note 8 - Oversikt over aksjer, aksjefond og egenkapitalbevis**

	Note	Selskaps- portefølje	Kollektiv- portefølje	2023	2022
<i>Anskaffelsesverdi på andeler i:</i>					
Aksjer	9	15 811 223	44 922 289	60 733 512	58 696 851
Aksjefond	10		68 191 515	68 191 515	58 337 931
Egenkapitalbevis	11		14 974 294	14 974 294	15 579 135
Sum anskaffelsesverdi		15 811 223	128 088 098	143 899 321	132 613 917
<i>Markedsverdi på andeler i:</i>					
Aksjer	9	31 645 780	94 208 922	125 854 702	121 669 676
Aksjefond	10		104 174 176	104 174 176	86 819 313
Egenkapitalbevis	11		30 507 207	30 507 207	32 233 001
Sum markedsverdi		31 645 780	228 890 305	260 536 085	240 721 990
<i>Urealisert gevinst / tap (-)</i>					
Aksjer		15 834 557	49 286 633	65 121 190	62 972 825
Aksjefond		0	35 982 661	35 982 661	28 481 382
Egenkapitalbevis		0	15 532 913	15 532 913	16 653 867
Sum urealisert gevinst/ tap (-)		15 834 557	100 802 207	116 636 764	108 108 074



**Note 9 - Spesifikasjon av aksjer**

Finansielle eiendeler målt til virkelig verdi

Aksjebeholdning kollektivporteføljen	Beholdning	Anskaffelsesverdi	Markedsverdi	Mottatt utbytte
Adevinta ASA	10 729	77 540	1 205 940	0
Aker ASA, A-aksjer	6 208	2 974 973	4 134 528	186 240
DNB ASA	47 824	2 207 709	10 329 984	597 800
Eiendomsspar AS	16 414	1 379 681	5 909 040	114 898
Elmera Group ASA	36 000	1 816 125	1 087 200	54 000
Elopak ASA	33 000	917 547	991 650	28 380
Entra ASA	20 000	2 685 390	2 308 000	50 000
Equinor ASA	31 123	4 025 722	10 026 274	1 178 074
Gjensidige Forsikring AS	40 985	3 258 986	7 684 688	338 126
Komplett ASA	10 000	600 000	120 000	0
N. Skogind., A-aksjer	12 000	1 112 849	3 000	0
Norsk Hydro ASA	100 000	3 974 126	6 840 000	565 000
Olav Thon Eiendomsselskap	77 597	9 766 133	14 471 841	431 860
Orkla, A-aksjer	128 650	3 029 148	10 142 766	385 950
Schibsted ASA, A-aksjer	2 798	45 738	818 695	11 596
Schibsted ASA, B-aksjer	3 798	100 107	1 050 527	13 596
Solstad Offshore	3	124 615	111	0
SpareBank 1 SR-Bank	49 200	1 410 863	6 341 880	344 400
Storebrand	61 829	2 285 410	5 567 083	228 767
Telenor ASA	17 500	1 046 897	2 040 500	164 500
Yara International ASA	8 680	2 082 732	3 135 216	477 400
Sum aksjer i kollektivporteføljen		44 922 289	94 208 922	5 170 588

Aksjebeholdning selskapsporteføljen	Beholdning	Anskaffelsesverdi	Markedsverdi	Mottatt utbytte
Eiendomsspar AS	37 000	6 652 420	13 320 000	259 000
Equinor ASA	39 000	5 003 700	12 563 850	1 476 236
Olav Thon Eiendomsselskap	18 500	2 159 561	3 450 250	120 250
Yara International ASA	6 400	1 995 543	2 311 680	352 000
Sum aksjer i selskapsporteføljen		15 811 223	31 645 780	2 207 486

Sum aksjer i begge porteføljer		60 733 512	125 854 702	7 378 074
--------------------------------	--	------------	-------------	-----------

*Andel av balanseført verdi som er børsnoterte verdipapirer:*

84,7 %

## Note 10- Spesifikasjon av aksjefond

Finansielle eiendeler målt til virkelig verdi

Beholdning aksjefond (kollektivporteføljen)	Beholdning	Anskaffelsesverdi	Markedsverdi
Afred Berg Nordic Gambak C	19 577,2489	3 000 000	3 648 207
Arctic Nordic Corporate Bond class A	5 174,0309	7 500 000	9 676 317
Fondsfinans Global Helse	98,0000	1 000 000	5 535 570
Fondsfinans Norden A		0	0
Fondsfinans Norden B	461,8786	11 296 583	11 792 970
Fondsfinans Norge	378,1137	1 951 806	7 449 307
Fondsfinans Utbytte A	253,4851	4 000 000	4 934 444
Forte Trønder	2 327,2977	500 000	767 985
Holberg Norden B	12 137,4542	2 000 000	9 243 113
KLP Aksje Fremvoksende Markeder Indeks II	3 119,8089	5 500 000	7 692 926
KLP AksjeAsia Indeks III	2 354,5790	2 500 000	4 402 573
KLP Aksjeglobal Indeks I	1 297,2090	4 557 001	8 369 633
KLP AksjeNorden Indeks	441,9176	3 000 000	3 724 229
KLP AksjeNorge Indeks II	1 790,0035	4 500 000	6 214 613
KLP AksjeVerden Indeks S	8 116,1802	10 000 000	10 022 871
KLP Small Cap II	2 985,8405	4 000 000	5 178 039
Landkreditt Utbytte A	14 111,4608	2 000 000	3 916 866
Odin Eiendom F	21 380,6349	886 125	1 604 514
Sum aksjefond		68 191 515	104 174 176
<i>Andel av balanseført verdi som er børsnoterte verdipapirer:</i>		100 %	

## Note 11- Spesifikasjon av egenkapitalbevis

Finansielle eiendeler målt til virkelig verdi

Beholdning aksjefond (kollektivporteføljen)	Beholdning	Anskaffelsesverdi	Markedsverdi	Mottatt utbytte
Sp.bank 1 SMN	56 792	2 065 598	8 053 106	499 148
Sp.bank 1 Nord-Norge	78 289	1 773 229	8 079 425	805 970
Sparebank 1 Helgeland	20 747	1 676 331	2 697 110	212 864
Sp.banken Møre	40 740	968 912	3 422 160	162 960
Sp.banken Vest	14 021	581 518	1 533 897	119 178
Sp.banken Øst	27 500	3 096 305	1 380 500	104 500
Sparebank 1 Østlandet	12 348	970 480	1 637 345	83 966
Skue sparebank	4 000	435 615	920 000	50 000
Sparebanken Sør	19 331	3 406 305	2 783 664	96 780
Sum egenkapitalbevis		14 974 294	30 507 207	2 135 366
<i>Andel av balanseført verdi som er børsnoterte verdipapirer:</i>		100 %		

## Note 12 - Rentebærende verdipapirer - obligasjoner

Oppsummering Rentebærende verdipapirer	2023		Merverdi / mindreverdi (-)
	Anskaffelses- kost	Balanseført verdi	
Obligasjoner målt til amortisert kost - holdt til forfall	111 386 230	111 802 476	-
Obligasjoner målt til virkelig verdi	279 304 069	280 995 000	1 690 931
Obligasjoner målt til virkelig verdi - sertifikater	44 363 480	44 419 000	55 520
Opptjente, ikke forfalte renter		3 741 338	-
<b>Sum rentebærende obligasjoner</b>	<b>435 053 779</b>	<b>440 957 814</b>	<b>1 746 451</b>
Herav Kollektivporteføljen -rentebærende obligasjoner	401 606 310	403 541 916	1 935 606
Herav Kollektivporteføljen - påløpte, ikke forfalte renter		3 325 812	
<i>Sum tilordnet Kollektivporteføljen</i>	<i>401 606 310</i>	<i>406 867 728</i>	<i>1 935 606</i>
Herav Selskapsporteføljen- rentebærende obligasjoner	33 447 470	33 674 560	227 090
Herav Selskapsporteføljen- påløpte, ikke forfalte renter		415 526	
<i>Sum tilordnet Selskapsporteføljen</i>	<i>33 447 470</i>	<i>34 090 086</i>	<i>227 090</i>
<b>Sum rentebærende obligasjoner</b>	<b>435 053 780</b>	<b>440 957 814</b>	<b>2 162 696</b>

Obligasjoner målt til amortisert kost - holdt til forfall	2023		2022
	Anskaffelses- kost	Balanseført verdi	Balanseført verdi
100% statlige obligasjoner (andre enn Norsk Stat)	77 835 000	78 044 090	0
50 - 100 % statlige eierskap	3 823 180	3 867 386	0
Kommunale/fylkeskommunale obligasjoner	19 889 710	19 971 830	0
Obligasjoner utstedt av finansinst.	5 928 300	5 964 150	4 000 000
Øvrige obligasjoner	3 910 040	3 955 020	2 000 000
<b>Sum obligasjoner</b>	<b>111 386 230</b>	<b>111 802 476</b>	<b>6 000 000</b>
Andel av balanseført verdi som er børsnoterte verdipapirer		98,2 %	-
Obligasjoner tilordnet Kollektivporteføljen	111 386 230	111 802 476	6 000 000
Obligasjoner tilordnet Selskapsporteføljen	0	0	0

Obligasjoner målt til virkelig verdi -med fast avkastning	2023		2022
	Anskaffelses- kost	Balanseført verdi	Balanseført verdi
100% statlige obligasjoner (andre enn Norsk Stat)	0	0	0
50 - 100 % statlige eierskap	37 068 550	37 167 960	59 469 451
Kommunale/fylkeskommunale obligasjoner	86 786 599	87 658 740	82 009 117
Obligasjoner utstedt av finansinst.	68 489 370	69 056 790	51 809 963
Øvrige obligasjoner	86 959 550	87 111 510	77 969 974
<b>Sum obligasjoner</b>	<b>279 304 069</b>	<b>280 995 000</b>	<b>271 258 505</b>
Andel av balanseført verdi som er børsnoterte verdipapirer		93,5 %	89,8 %
Obligasjoner tilordnet Kollektivporteføljen	245 856 600	247 320 440	246 038 375
Obligasjoner tilordnet Selskapsporteføljen	33 447 470	33 674 560	25 220 130

Obligasjoner målt til virkelig verdi - sertifikater	2023		2022
	Anskaffelses- kost	Balanseført verdi	Balanseført verdi
100% statlige obligasjoner (Norsk Stat)	38 354 000	38 356 000	127 751 395
50 - 100 % statlige eierskap	0	0	4 000 557
Statseide bedrifter	6 009 480	6 063 000	
Kommunale/fylkeskommunale obligasjoner	0	0	0
Obligasjoner utstedt av finansinst.	0	0	
Øvrige obligasjoner			
<b>Sum sertifikater</b>	<b>44 363 480</b>	<b>44 419 000</b>	<b>131 751 952</b>
Andel av balanseført verdi som er børsnoterte verdipapirer		93,2 %	100,0 %
Sertifikater tilordnet Kollektivporteføljen	44 363 480	44 419 000	131 751 952
Sertifikater tilordnet Selskapsporteføljen	0	0	0

Opptjente, ikke forfalte renter	2023		2022
		Balanseført verdi	Balanseført verdi
Obligasjoner		3 685 243	1 741 411
Sertifikater		56 095	50 472
<b>Sum opptjente, ikke forfalte renter</b>		<b>3 741 338</b>	<b>1 791 883</b>
Opptjente ikke forfalte renter tilordnet Kollektivporteføljen		3 325 812	1 493 042
Opptjente ikke forfalte renter tilordnet Selskapsporteføljen		415 526	298 841

## Note 13 - Fordringer, mellomværender og bankinnskudd

	Kollektiv- portefølje	Selskaps- portefølje	2023	2022
Fordringer på medlemsbedriftene	2 554 299		2 554 299	993 000
Fordringer / gjeld mellom Selskapsportefølje og Kollekti	-1 659 457	1 659 457	0	0
Diverse	5 000		5 000	212 009
<b>Sum utlån og fordringer</b>	<b>899 842</b>	<b>1 659 457</b>	<b>2 559 299</b>	<b>1 205 009</b>
Bankbeholdning	17 533 218	42 016 504	59 549 722	56 526 104
<b>Sum fordringer, mellomværender og bankinnskudd</b>	<b>18 433 060</b>	<b>43 675 961</b>	<b>62 109 021</b>	<b>57 731 113</b>

## Note 14 - Finansiell markedsrisiko

Pensjonskassen er utsatt for ulike typer risiko knyttet til ulike finansielle instrumenter. Kassens markedsrisiko, kredittrisiko og likviditetsrisiko stammer i det vesentlige fra forvaltning av finansielle investeringer. Forvaltningen skjer innenfor retningslinjer fastsatt av styret.

Det er styrets ansvar til enhver tid å påse at de investeringer Pensjonskassen foretar sikrer medlemmenes midler i størst mulig grad. Gjennom beregninger (blant annet stresstester) holder styret seg jevnlig oppdatert i forbindelse med endringer i børsverdier samt rentenivå. Markedsverdiene på pensjonskassens aksjer, aksjefond og egenkapitalbevisportefølje har økt hvert år siden 2012. Styret bekrefter at den finansielle risikohåndtering i 2023 (som i tidligere år) har fungert tilfredsstillende.

### Markedsrisiko:

Både obligasjoner og aksjer/egenkapitalbevis er utsatt for markedsrisiko som for en stor del avhenger av rente- og børsutviklingen i Norge, men også ellers i verden. Endringer i markedspriser vil påvirke verdien av Pensjonskassens investeringer. For Pensjonskassen vil denne type risiko bestå i fare for tap på investeringer som kan medføre at avkastningen fra investeringene ikke er tilstrekkelig til å dekke garanterte renter på forpliktelsene (p.t. 2,5% / 2,0%). I denne sammenheng vil det kunne oppstå renterisiko ved at rentepapirene på aktivasiden kan ha ulik løpetid i forhold til forsikringsforpliktelsenes garanterte rentekrav på passivasiden. Gjennom sine investeringer har Pensjonskassen diversifisert sine plasseringer i obligasjoner, sertifikater, aksjer og aksjefond.

### Kredittrisiko:

Pensjonskassen er eksponert for kredittrisiko hovedsakelig gjennom investeringer i obligasjoner og sertifikater. Kredittrisikoen anses å være begrenset da 65% av de finansielle eiendelene i kollektivporteføljen og 27% i selskapsporteføljen er plassert i obligasjoner utstedt av statlige, kommunale eller kommunalt eide selskaper. Samlet sett for porteføljene er 62% plassert i slike obligasjoner.

Som grunnlag for klassifiseringen i tabellen nedenfor er det i hovedsak benyttet kredittrating oppgitt av selskapene selv eller i Stamdata.

Obligasjonsporteføljen fordelt på ratingklasser	2023		2022
	Anskaffelses- kost	Balansført verdi	Balansført verdi
AAA	135 515 450	136 516 812	142 091 326
AA	67 500 749	67 899 808	10 965 253
A	89 429 090	89 620 166	63 052 326
BBB	108 733 140	109 283 490	134 324 931
BB	4 000 000	4 000 000	987 500
Ikke ratet	29 875 350	29 896 200	57 589 114
	<b>435 053 779</b>	<b>437 216 476</b>	<b>409 010 450</b>

Obligasjonsporteføljen fordelt på utstederkategori	Totalt 2023		Rel.ford.
	Ansk.kost	Bokf.verdi	Bokf.verdi
100% statlige obligasjoner (Norsk Stat)	116 189 000	116 400 090	27 %
50 - 100 % statlige obligasjoner	40 891 730	41 035 346	9 %
Kommunale/fylkeskommunale obligasjoner	112 685 789	113 693 570	26 %
Obligasjoner utstedt av finansinst.	74 417 670	75 020 940	17 %
Øvrige obligasjoner / industriforetak	90 869 590	91 066 530	21 %
<b>Sum obligasjoner</b>	<b>435 053 779</b>	<b>437 216 476</b>	<b>100 %</b>

## Klassifikasjon av finansielle instrumenter

	Finansielle instrumenter til virkelig verdi over resultatet (FVTPL)	Finansielle eiendeler og gjeld til Amortisert kost (AC)	Finansielle instrumenter vurdert til virkelig verdi med resultat-effekter ført mot egen-kapital (FVOCI)	Ikke-finansielle eiendeler og gjeld	Totalt 2023	Totalt 2022
<b>Eiendeler:</b>						
Obligasjoner målt til amortisert kost - holdt til forfall		111 802 476			111 802 476	6 000 000
Obligasjoner målt til virkelig verdi	280 995 000				280 995 000	271 258 505
Obligasjoner målt til virkelig verdi - sertifikater	44 419 000				44 419 000	131 751 952
Opptjente, ikke forfalte renter		3 741 338			3 741 338	1 791 883
Aksjer	125 854 702				125 854 702	121 669 676
Aksjefond	104 174 176				104 174 176	86 819 313
Egenkapitalbevis	30 507 207				30 507 207	32 233 001
Sum utlån og fordringer		2 559 299			2 559 299	1 205 009
Bankbeholdning		59 549 722			59 549 722	56 526 104
<b>Sum eiendeler</b>	<b>585 950 085</b>	<b>177 652 835</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>763 602 926</b>	<b>709 255 444</b>
<b>Gjeld og egenkapital:</b>						
Forsikringsforpliktelser - kontraktsfaste forpliktelser				653 619 332	653 619 332	605 626 252
Avsetninger for forpliktelser		279 060			279 060	218 660
Påløpte kostnader og mottatte ikke opptjente inntekter		729 266			729 266	1 117 384
Egenkapital, innskutt og opptjent				108 975 268	108 975 268	3 500 000
<b>Opptjent egenkapital</b>					<b>0</b>	<b>98 793 148</b>
	<b>0</b>	<b>1 008 326</b>	<b>0</b>	<b>762 594 600</b>	<b>763 602 926</b>	<b>709 255 444</b>

### Måling av forventet kredittap - Expected Credit Loss (ECL):

Pensjonskassen har benyttet en modell for beregning av forventede kredittap (ECL) i obligasjonsporteføljen og som er innenfor virkeområdet for nedskrivningsreglene i IFRS 9. For beregning av ECL deles de finansielle instrumentene som innregnes til amortisert kost i 3 grupper:

- Gruppe 1: Gjelder Finansielle instrumenter som ikke er kredittforringet ved førstegangsinnregning og ECL beregnes med 12 måneders ECL.
- Gruppe 2: Dersom det antas vesentlig økning i kredittisiko etter førstegangsinnregning flyttes instrumentet til gruppe 2 og måles til ECL i levetiden til instrumentet.
- Gruppe 3: Dersom instrumentets kredittisiko svekkes ytterligere flyttes det til gruppe 3 og ECL beregnes for instrumentets levetid. Effektiv rente på brutto balanseført verdi legges til grunn for beregningen.

Pensjonskassen har per 31.12.23 ingen finansielle instrumenter som klassifiseres i gruppe 2 eller 3. Se forklaring og tabell nedenfor for klassifikasjon av finansielle instrumenter, kreditt-rating og hvordan de måles til virkelig verdi.

### Sannsynlighet for mislighold - Probability of Default (PD):

Sannsynlighetstabeller er basert på tallmateriale publisert av Moody's. Obligasjonenes underliggende risiko er vurdert til ikke å være kredittforringet og er følgelig plassert i Gruppe 1 (se ovenfor) hvor fremtidig, mulig kredittap er beregnet med 12 måneders ECL. For ikke ratede obligasjoner (en utstedt av Fylkeskommune) har Pensjonskassen vurdert denne å tilsvare rating lik "BB" i nedre del av segmentet.

### Beregning av forventet kredittap (ECL)

Pensjonskassens obligasjonsportefølje anses å være solid. Historisk sett har Pensjonskassen ikke hatt tap av betydning på sin obligasjonsportefølje. Basert på tilgjengelig informasjon er beregnet forventet kredittap beregnet til kr 8.762, et beløp som anses uvesentlig i denne sammenheng.

### Eksponering ved mislighold, finansielle instrumenter målt til Amortisert kost (EAD) og beregning av forventet kredittap (ECL):

Rating	Verdi gr.1	Verdi gr.2	Verdi gr.3	Total verdi			
AAA	83 186 312			83 186 312	0,0001 %	24,08 %	20
AA	8 827 558			8 827 558	0,0014 %	24,08 %	30
A	7 867 386			7 867 386	0,0109 %	24,08 %	206
BBB	9 955 020			9 955 020	0,1700 %	24,11 %	4 080
BB	0			0		24,11 %	0
Ikke ratet	1 966 200			1 966 200	0,8700 %	25,87 %	4 425
	111 802 476	0	0	111 802 476			8 762

### Sammenligning med tidligere regnskaper

Overgangen til IFRS9 har i praksis ikke medført endringer i verdsettingsmetoder for Pensjonskassens finansielle instrumenter.

## Likviditetsrisiko:

Likviditetsrisiko er risiko for at selskapet ikke vil kunne møte sine forpliktelser etter hvert som de forfaller. Finansielle eiendeler i **kollektivporteføljen** utgjorde per 31.12.2023 kr 654 mill. (2022: kr. 607 mill.), hvorav eiendeler målt til virkelig verdi over resultatet (FVTPL) utgjorde kr. 520 mill. (2022: kr 587 mill.) og finansielle eiendeler til amortisert kost (AC) kr. 135 mill. (2022: kr. 20 mill.) Disse er plassert med kr. 404 mill. i obligasjoner, kr. 229 mill. i aksjer og andeler, kr.17 mill. som kontantbeholdning i bank. Statsgaranterte obligasjoner og statssertifikater utgjorde kr. 116 mill. (ca. 29% av obligasjonsporteføljen). De øvrige obligasjonsutstederne består ellers av kommunale, fylkeskommunale, statlige tilknyttede selskaper, sparebanker og solide norske utstedere. Dette er normalt sett regnet som likvide verdipapirer og kollektivporteføljens likviditetsrisiko anses å være begrenset.

Per samme dato utgjorde finansielle eiendeler i **Selskapsporteføljen** kr. 109 mill. (2022: kr. 103 mill.), hvorav obligasjoner målt til virkelig verdi utgjorde kr. 34 millioner, aksjer kr. 32 mill. og bankbeholdning kr. 41 mill. 15% av obligasjonsporteføljen består av 50-100% eide statlige foretak, 12% kommunale/fylkeskommunale utstedere og 51% obligasjoner utstedt av finansinstitusjoner. Verdipapirene anses å være likvide med begrenset likviditetsrisiko også for selskapsporteføljen.

## Aksjeporteføljen.

Jfr. forskrift om årsregnskap m.m. for forsikringselskaper §5-13. skal det redegjøres for risikoprofilen i Pensjonskassens aksjeportefølje per årsslutt og gjennom året.

Pensjonskassens plasseringer i aksjer, egenkapitalbevis og aksjefond for kollektivporteføljen (basert på markedsverdier) beløp seg til kr. 229 mill. per 31.12.23 (2022: kr 209 mill.) og utgjorde derved 34% av den totale balanse per samme tidspunkt (kr. 764 mill.). Aksje-, aksjefond- og egenkapitalbevisporteføljen (kollektivporteføljen) hadde ved utgangen av 2022 en verdi på 209 mill. I løpet av 2023 steg verdiene samtidig som det ble realisert gevinster ved salg. Ved årsslutt hadde porteføljen en verdi på kr. 229 mill. Ved utgangen av 2023 var den totale anskaffelsesverdien på disse verdipapirene kr. 128 mill. - en merverdi tilsvarende ca. kr. 101 mill. Merverdien per 31.12.22 var kr 92 millioner. I tillegg er det i selskapsporteføljen aksjer og andeler til en balanseført verdi på kr. 32 mill. ved årsslutt 2023.

Kollektivporteføljens beholdning av aksjer, aksjefond og egenkapitalbevis (kr. 228 mill.) er i sin helhet klassifisert som omløpsmidler og utgjør 30% av totalkapitalen. Målt mot totalkapitalen er ca. 4% av investeringene i egenkapitalbevis mens de resterende 26% hovedsaklig består av aksjer i relativt store, solide norske børsnoterte selskaper samt aksjefond/indeksfond i norskregistrerte fond. Likviditeten i alle disse verdipapirene ansees som tilfredsstillende. Omsetningen av aksje- og egenkapitalbevisporteføljen har vært relativt begrenset over de siste 5 - 10 år. Markedsverdien av aksjeporteføljen og aksjefondene er til enhver tid avhengig av børsverdiene. Av den samlede aksjeporteføljen er 93 % i børsnoterte selskaper, mens hele egenkapitalbevis- og aksjefondporteføljen er børsnotert. For kollektivporteføljen alene er 94% børsnotert, mens 58% av aksjer i selskapsporteføljen er børsnotert.

## Verdsettelseshierarkiet:

Finansielle eiendeler er balanseført til virkelig verdi og i tabellen nedenfor fordelt etter verdsettelsesmetode:

	Verdsettelsesmetode 2023			Balanseført verdi	
	Nivå 1 basert på noterte priser i et aktivt marked 1)	Nivå 2 basert på observerbare markedsdata 2)	Nivå 3 basert på ikke-observerbare markedsdata 3)	31.12.2023	31.12.2022
Finansielle eiendeler til virkelig verdi over resultatet					
Obligasjoner	372 647 276	20 150 200	0	392 797 476	277 258 505
Sertifikater	41 412 100	3 006 900	0	44 419 000	131 751 952
Aksjer	106 625 662	0	19 229 040	125 854 702	121 669 675
Egenkapitalbevis	30 507 207	0	0	30 507 207	32 233 001
Aksjefond	104 174 176	0	0	104 174 176	86 819 313
	655 366 421	23 157 100	19 229 040	697 752 561	649 732 446

1) Gjelder instrumenter som handles i et aktivt marked og som verdsettes på bakgrunn av noterte priser fra børs, megler eller prissettingsbyrå.

2) Gjelder instrumenter som handles til andre priser enn noterte priser og der verdsettelsen skjer på bakgrunn av variabler som er direkte eller indirekte observerbare. Nivået omfatter instrumenter som omsettes til noterte priser i marked med ikke-daglig omsetning.

3) Omsetning i et ikke aktivt marked. For pensjonskassen vil dette i hovedsak gjelde ikke-børsnoterte aksjer med periodisk verdsetting.

## Forsikringsteknisk risiko (virkning av endringer i forutsetninger) Aktuar (Storebrand Pensjonstjenester) er engasjert for

oppfølging av forsikringsteknisk risiko. Aktuar er i normal dialog med Finanstilsynet i relasjon til tariffer/risiko. Pensjonskassens premietariff var lagt om med virkning for balansetidspunktet 31.12.2012 på følgende måte: Premiereserven og premietariffen er lagt over fra "K2005 tariff med Mercer-tillegg" til "K2005 med Finanstilsynets minstekravstariff". For pensjonister fra før 01.01.2008 er tariffen endret fra "K2005 med Mercer-tillegg" til en ren "K2005-tariff". Oppreservering for dette utgjorde kr. 1,4 mill. og ble finansiert av årets overskudd for 2011. Det ble ikke foretatt ytterligere oppreservering i 2012 i påvente av publisering av endelig tariff for K2013.

Under henvisning til Finanstilsynets brev av 16.12.2011 og 20.02.2012 ble det foretatt en forskuddsvis oppreservering for finansiering av en varslet kommende endring av dødlighetstariffen fra dagens K2005 til den forventede K2013. Oppreserveringen utgjorde kr. 1,6 mill. Det ble foretatt full oppreservering til tariffen "K2013" i henhold til Finanstilsynets regler og instruksjoner per 31.12.2013.

## Stresstester og kapitaldekning / solvensmarginkrav og solvensmarginkapital.

Styret har kvartalsvis gjennom året vurdert beregninger ("stresstest") som har vist at Pensjonskassen er tilfredsstillende dekket ved nedgang i børsverdier samt store variasjoner i rentenivået (hovedsakelig "lange renter"). Stresstester pr. 31.12 og 30.06 er sendt Finanstilsynet på fastlagt skjema.

Beregning av solvensmarginkrav og solvensmarginkapital er gjort gjeldene for pensjonskasser fra og med 2010 og rapportering i henhold til Finanstilsynets standard skjema vil innleveres innen 31. mars 2022. Pensjonskassen beregnet og rapporterte et solvensmarginkrav på kr. 21,7 mill. per 31.12.2023. Solvensmarginkapitalen er beregnet til kr. 107,8 mill. ved utgangen av 2023 og tilfredsstilte derved beregnet krav på kr. 21,7 mill. med god margin (498 %).

## Note 15 - Beskrivelse av pensjonsordningene og endringer i forsikringsforpliktelsene.

Fred Olsen & Co.'s Pensjonskasse (Pensjonskassen) omfattet ved utgangen av året fjorten medlemsforetak (konsernpensjonskasse) foruten Fred. Olsen & Co. AS (foretaket). Foretaket og alle medlemsforetakene meddelte i 2012 at det ikke ble tatt opp nye medlemmer fra 1. juni samme år (lukket ordning). Dette reflekteres i vedtektene og forsikringsvilkårene. Fra oktober 2015 blir fripoliser forvaltet på «egen bok».

Den premiebetalende pensjonsordningen er en ordinær ytelsesbasert tjenestestepensjonsordning i henhold til lov om foretakspensjon (LOF). Arbeidsgiver betaler hele premien til pensjonsordningen. Det er således ingen arbeidstakerandel.

Full årlig alderspensjon utgjør differansen mellom 70% av pensjonsgrunnlaget og en beregnet alderspensjon fra folketrygden. Beregnet alderspensjon fra folketrygden utgjør 75% av folketrygdens grunnbeløp tillagt en beregnet tilleggspensjon som fastsettes etter folketrygdens regler per 1. januar 1992. Alderspensjon skal dog utgjøre minst 15% av folketrygdens grunnpensjon.

Full årlig uførepensjon utgjør den alderspensjon medlemmet ville ha fått om medlemmet var blitt stående i stilling frem til pensjonsalder.

Full årlig ektefellepensjon utgjør 60% av full årlig alderspensjon. Det ytes samboerpensjon i tillegg til pensjon til ektefelle eller registrert partner.

Full årlig barnepensjon for yngste barn utgjør 50% av full årlig alderspensjon. For hvert av de øvrige barn utgjør full barnepensjon 25% av full årlig alderspensjon.

Lov om foretakspensjon ble endret med virkning fra 01.01.2011 slik at det er adgang til å ta ut helt eller deler av opptjent alderspensjon fra fylte 62 år og med rett til videre opptjening ut over 67 år og frem til 75 år. Pensjonskassens forsikringsvilkår er endret i tråd med dette.

Det er videre gjort endringer av regelverket for arbeidsavklaringspenger og begrensingsregler for samlet utbetaling av pensjoner. Fra 0.1.01.2017 er vilkårene for uførepensjon endret i tråd med nytt regelverk gjeldende fra samme dato. Endringene over vurderes ikke som vesentlige for vurdering av pensjonskassens risiko.

Personer som fratradte inntil oktober 2015 har fått utstedt fripolise i et livsforsikringsselskap. Fra november 2015 har Pensjonskassen tatt over slik at fripoliser føres på "egen bok". (Finanstilsynet utvidet i 2015 konsesjonen for å ta høyde for dette.)

### Medlemsbedrifter

Medlemsbedriftene som har avtale om pensjonsordning i Fred. Olsen & Co.'s Pensjonskasse per 31.12.2023 er:

Fred. Olsen & Co. AS (foretaket) *)	(org.nr. 931 741 454)
Fred. Olsen Spedisjon AS	(org.nr. 914 945 534)
Fred. Olsen Insurance Services AS	(org.nr. 914 945 356)
AS Quatro	(org.nr. 917 742 049)
Dolphin Drilling ASA	(org.nr. 977 388 287)
Fred. Olsen Ocean AS	(org.nr. 970 897 356)
Fred. Olsen Marine Services AS	(org.nr. 962 189 938)
Stavnes Byggeselskap AS	(org.nr. 829 906 392)
Fred. Olsen Travel AS	(org.nr. 925 619 655)
Fred. Olsen Renewables AS	(org.nr. 827 459 232)
Fred. Olsen Seawind ASA	(org.nr. 983 462 014)
Fred. Olsen Windcarrier ASA	(org.nr. 988 598 976)
Universal Foundation Norway AS	(org.nr. 996 732 592)
Fred. Olsen 1848 AS	(org.nr. 915 680 690)
Hvitsten AS	(org.nr. 926 404 075)

\*) Den 28.juli 2023 ble enkeltmannsforetaket Fred. Olsen & Co. (org.nr 970 942 319) omdannet til aksjeselskapet Fred. Olsen & Co. AS (org.nr 931 741 454). Selskapet har overtatt alle rettigheter og plikter som tidligere lå i Fred. Olsen & Co. og er fra denne dato å betrakte som "foretaket".

### Lovgivning og konsesjon

Pensjonskassen er underlagt forsikringsvirksomhetsloven, pensjonsforetak og deres virksomhet m.v. av 10. juni 2005 nr. 44 (forsikringsloven).

For pensjonskasser trådte de siste kapitler av forsikringsvirksomhetsloven i kraft fra 1. januar 2008. Forsikringsloven tilsier at pensjonskasser skal inneha konsesjon til sin drift som skal godkjennes av Kongen. Denne kompetanse er delegert til Finanstilsynet.

Finanstilsynet bekreftet at konsesjon er innvilget for Pensjonskassen den 10. april 2008. Finanstilsynet utvidet konsesjonen til å gjelde forvaltning av fripoliser f.o.m. 02.07.15.

Antall medlemmer som inngår i premiereserven	Per 31.12				
	2023	2022	2021	2020	2019
Premiebetalende medlemmer (aktive)	50	52	53	61	74
Pensjonsmottagere (ekskl. uførepensjonister)	110	119	123	128	123
Uførepensjonister	2	3	5	4	3
Medlemmer (aktive, pensjonister, etterlatte)	162	174	181	193	200
Fripoliser ordinær	28	28	25	17	17
Medlemmer per årsslutt	190	202	206	210	217
Fripoliser - oppsatt uførepensjon(FPEB)	67	72	73	82	89
Fripoliser - løpende uførepensjon(FPEB)	3	4	5	4	3



## Endringer i forsikringsforpliktelsene

	Premie- reserve	Tilleggs- avsetninger	Kursreg. fond	Pensjons- reg.fond *)	Premie-fond	Sum forsikrings- forpliktelsener	Risikoutjevn- fond
<b>2023</b>							
<b>Inngående balanse 1.1.2023</b>	<b>448 569 597</b>	<b>30 057 819</b>	<b>88 818 265</b>	<b>6 414 260</b>	<b>31 766 310</b>	605 626 251	857 029
Resultatførte endringer i forsikringsforpliktelsener	15 126 445		13 503 302	80 178	794 158	29 504 083	
Overskudd på avkastningsresultatet	3 555 060			13 614 817	12 701 503	29 871 380	65 143
Risikoreultat tilordnet forsikringskontraktene						0	
Annen tilordning av overskudd						0	
<b>Sum resultatførte endringer i forsikringsforpliktelsener</b>	<b>18 681 505</b>	<b>0</b>	<b>13 503 302</b>	<b>13 694 995</b>	<b>13 495 661</b>	<b>59 375 463</b>	<b>65 143</b>
Overføring mellom fond				-620 236	620 236	0	
Overføringer til/fra pensjonskassen				-5 874 202	-5 508 180	-11 382 382	
<b>Sum ikke-resultatførte endringer i forsikringsforpliktelsener</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>-6 494 438</b>	<b>-4 887 944</b>	<b>-11 382 382</b>	<b>0</b>
<b>Utgående balanse 31.12.23</b>	<b>467 251 102</b>	<b>30 057 819</b>	<b>102 321 567</b>	<b>13 614 817</b>	<b>40 374 027</b>	<b>653 619 332</b>	<b>922 172</b>

\*) se note 19

### Forsikringsforpliktelsener fordelt på hovedbransje og delbransje

Pensjonskassens forsikringsforpliktelsener tilhører hovedbransjen kollektiv pensjonsforsikring som igjen kan fordeles på delbransjene foretakspensjonsordninger uten investeringsvalg og fripoliser.

	Premie- reserve	Tilleggs- avsetninger	Kursreg. fond	Pensjons- reg.fond	Premie- fond	Sum forsikrings- forpliktelsener	Risikoutjevn- fond
<b>Forsikringsforpliktelsener per delbransje 31.12.23</b>							
Foretakspensjonsordning uten investeringsvalg	404 200 536	27 314 466	88 455 277	13 614 817	40 374 027	573 959 123	
Fripoliser	63 050 566	2 743 353	13 866 290			79 660 209	
<b>Balanse per 31.12.23</b>	<b>467 251 102</b>	<b>30 057 819</b>	<b>102 321 567</b>	<b>13 614 817</b>	<b>40 374 027</b>	<b>653 619 332</b>	<b>0</b>

### Beregningsgrunnlag

Premiereserven er beregnet med dødelighetsgrunnlaget K2013FT (Finanstilsynets minstekrav) og pensjonskassens gjeldende uføregrunnlag (KU). Gjeldende grunnlagsrente per 31.12.23 er 2.0% både for de løpende ordningene og for fripolisene. Den opptjente premiereserven frem til 1.1.2015 er basert på en grunnlagsrente på 2.5%. Gjennomsnittlig grunnlagsrente ved utgangen av 2023 er 2.3%. Premiefondet er i 2023 godskrevet med en rente på 2.0%.

### Tilstrekkelighet

Aktuar vurderer at de forsikringstekniske avsetninger i balansen pr. 31.12.2023 og de tilhørende avsetninger som er foretatt til disse fondene i resultatregnskapet for 2023 er i samsvar med gjeldende lov og regler. Videre vurderer aktuar grunnlaget for de forsikringstekniske avsetninger som tilstrekkelig.

## Note 16 Tilleggsavsetninger

Tilleggsavsetninger	2023	2022
Inngående balanse	30 057 819	30 113 930
Endring i året	0	-56 111
<b>Sum tilleggsavsetninger</b>	<b>30 057 819</b>	<b>30 057 819</b>

## Note 17 - Kursreguleringsfond og fond for urealiserte gevinster

Kollektivporteføljen	Note	2023	2022	Endring
Rentebærende verdipapirer	12	1 519 360	-3 353 242	4 872 602
Aksjeportefølje	9	49 286 633	47 036 258	2 250 375
Aksjefond	10	35 982 661	28 481 382	7 501 279
Egenkapitalbevis	11	15 532 913	16 653 867	-1 120 954
<b>Sum kursreguleringsfond</b>		<b>102 321 567</b>	<b>88 818 265</b>	<b>13 503 302</b>

Selskapsporteføljen	Note	2023	2022	Endring
Rentebærende verdipapirer	12	227 090	256 010	-28 920
Aksjeportefølje	9	15 834 557	15 936 567	-102 010
<b>Sum fond for urealiserte gevinster</b>		<b>16 061 647</b>	<b>16 192 577</b>	<b>-130 930</b>

## Note 18 - Premiefond

	2023	2022
Inngående balanse	31 766 310	32 413 225
innbetalinger og overføringer i løpet av året	26 881 365	22 644 007
Garantert rente på premiefondsmidler *)	794 158	810 331
Årets resultat tilført premiefondet	12 701 503	5 569 984
Overført til / fra pensjonistenes overskuddsfond	620 236	457 113
Uttak fra premiefond i løpet av året	-32 389 551	-30 128 349
Sum Premiefond	40 374 021	31 766 310

Årlig premie (eksklusiv engangspremie for pensjonsregulering og premiefritak)	26 779 428	24 250 051
Premiefondets størrelse i forhold til årlig premie	151 %	131 %

\*) Selskapets premiefond er godskrevet med en renteavkastning på 2,5%

### Tilbakebetaling til medlemsbedriftene

I henhold til Lov om Foretakspensjon (LOF 2000), vedtatt med ikrafttredelse fra og med regnskapsåret 2001, skal midler som overstiger 6 ganger gjennomsnittet av inneværende år og siste to års premie (hovedregel) tilbakeføres til den enkelte medlemsbedrift. Midlene som tilbakeføres vil bli skattlagt på mottagers hånd (nå 22%).

I perioden 2001 til 2005 ble det tilbakeført ca. kr. 165 mill. til medlemsbedriftene. I løpet av 2020 ble det overført ytterligere 2,4 mill. til en medlemsbedrift. I tillegg er det overført premiefond etc. i forbindelse med utmelding av Dolphin Drilling Management med kr. 5,5 mill. i juni 2020.

Aktuarberegnet premie for 2023 (etter premiefritak med kr 0,3 mill.) var kr.32,4 mill. (2022: kr. 30,1 mill.) (inklusive engangspremie for pensjonsregulering). Basert på premier for de siste tre år er beregnet gjennomsnittlig premie kr. 24,7 mill. Maksimal grense for det totale premiefondet er således kr.148 mill. ved utgangen av 2023. Per 31.12.2023 var det totale premiefondet bokført til kr.40,4 mill. (2022: kr. 31,8 mill.).

Det er variasjoner i både premie og størrelse på premiefondene for hver enkelt av medlemsbedriftene. Premiefond er beregnet for hver enkelt medlemsbedrift pr. 31.12.2023 og sammenlignet med beregning av maksimal størrelse av premiefondet. Beregningen tilsier at det for noen mindre medlemsbedrifter vil være nødvendig å tilbakeføre til sammen ca kr. 0,150 mill. fra premiefondet til de aktuelle medlemsbedriftene i 2024.

## Note 19 - Pensjonistenes overskuddsfond

Pensjonistenes overskuddsfond	2023	2022
Inngående balanse	6 414 260	6 575 199
Renter tilført 1.1.- 30.6	80 178	82 190
Utbetalt		
Overført til (-) / fra premiefond	-620 236	-457 113
Engangspremie for pensjonsregulering	-5 874 202	-6 200 276
Tilført fra årets premie	13 614 817	6 414 260
Sum Pensjonistenes overskuddsfond	13 614 817	6 414 260

## Note 20 - Påløpte kostnader og mottatte, ikke påløpte inntekter

	Kollektiv- portefølje	Selskaps- portefølje	2023	2022
Gjeld medlemsbedriftene	0	0	0	0
Forskuddstrekk pensjoner	564 032	0	564 032	547 617
Arbeidsgiveravgift	4 547	0	4 547	4 230
Avsatte renter kjernekapital	0	157 500	157 500	87 500
Diverse	3 188		3 188	478 036
Sum Påløpte kostnader og mottatte, ikke påløpte inntekter	571 767	157 500	729 267	1 117 383

## Note 21 - Solvensmargin og solvenskapitaldekning

NOK 1 000

	2023	2022
Solvensmarginkrav	21 650	20 283
Solvensmargin kapital	107 761	101 420
Solvensmargin kapital i prosent av solvensmarginkrav	497,7 %	500,0 %
Samlet solvenskrav markedsrisiko	119 600	100 761
Samlet solvenskrav livsforsikringsrisiko	13 037	12 951
Samlet solvenskrav helseforsikringsrisiko	-	0
Samlet solvenskrav motpartsrisiko	1 870	1 732
Sum solvenskrav før korrelasjonseffekt	134 507	115 444
Samlet solvenskrav før operasjonell risiko	124 021	105 235
Operasjonell risiko	2 893	2 687
Justering for den tapsabsorberende evnen til utsatt skatt	-19 037	-16 188
<b>Samlet solvenskrav</b>	<b>107 877</b>	<b>91 734</b>
<b>Ansvarlig kapital</b>	<b>237 887</b>	<b>217 290</b>
<b>Overskudd/underskudd av ansvarlig kapital</b>	<b>130 010</b>	<b>125 556</b>
Solvenskapitaldekning	221 %	237 %

## Note 22 - Kapitalavkastning

	2023	2022	2021	2020	2019
<b>Kollektivporteføljen:</b>					
Bokført kapitalavkastning	7,75 %	4,47 %	7,18 %	4,73 %	4,54 %
Verdijustert kapitalavkastning	8,82 %	-0,64 %	9,99 %	2,39 %	8,33 %
<b>Selskapsporteføljen:</b>					
Verdijustert kapitalavkastning	4,82 %	3,01 %	8,52 %	-3,65 %	10,28 %
Avkastning beregnet etter modifisert Dietz-metode					
Kapitalavkastning etter Hardy's formel (totalporteføljen)	7,45 %	3,80 %	5,91 %	5,13 %	4,46 %
Verdijustert avkastning (totalporteføljen) *)	8,59 %	-1,25 %	8,92 %	2,58 %	8,27 %

\*) I hht. Rundskriv fra Finanstilsynet datert 27.02.02

## Note 23 - Skatt

<b>Årets skattekostnad</b>	<b>2023</b>	<b>2022</b>
<i>Resultaført skatt på ordinært resultat</i>		
Betalbar skatt	279 060	218 660
Endring i utsatt skattefordel	0	0
<b>Skattekostnad ordinært resultat</b>	<b>279 060</b>	<b>218 660</b>
<i>Skattepliktig inntekt:</i>		
Ordinært resultat før skatt	6 961 181	8 557 504
Permanente forskjeller	-2 038 845	741 475
Endring i midlertidige forskjeller	-272 030	329 870
Skattepliktig inntekt før anvendelse av fremførbart underskudd	<b>4 650 306</b>	<b>9 628 849</b>
Anvendelse av fremførbart underskudd	-4 650 306	-9 628 849
<b>Skattepliktig inntekt</b>	<b>0</b>	<b>0</b>
<i>Betalbar skatt i balansen:</i>		
Betalbar skatt på årets resultat	0	0
Betalbar skatt på formuesverdier	279 060	218 660
<b>Sum betalbar skatt i balansen</b>	<b>279 060</b>	<b>218 660</b>

Skatteeffekten av midlertidige forskjeller og underskudd til fremføring som er gitt opphav til utsatt skatt og utsatte skattefordeler, spesifisert på typer av midlertidige forskjeller

	<b>2023</b>	<b>2022</b>
Andre forskjeller	0	0
<b>Sum</b>	<b>0</b>	<b>0</b>
Akkumulert fremførbart underskudd	-499 680	-5 149 986
Inngår ikke i beregningen av utsatt skatt	-499 680	-5 149 986
<b>Utsatt skattefordel (22%)</b>	<b>-109 930</b>	<b>-1 132 997</b>

I henhold til God regnskapsskikk for små foretak balanseføres ikke utsatt skattefordel.

## Note 24 - Resultatdisponering

	Selskapsportefølje (Ikke-teknisk regnskap)	Kollektivportefølje (Teknisk regnskap)	2023	2022
Årets resultat før skatt og disponeringer	5 087 071	31 745 489	36 832 560	21 784 453
Skatt	-279 060	0	-279 060	-218 660
Resultat av teknisk regnskap etter disponeringer	1 874 108	-1 874 108	0	0
Årets resultat etter skatt, før disponeringer	6 682 119	29 871 381	36 553 500	21 565 793
<b>Disponeringer:</b>				
Administrasjonsresultat overføres til egenkapital		822 394	822 394	1 052 262
Risikoresultat:	2 082 637			
Renteresultat kollektivporteføljen:	28 387 952			
Fordeles til fond	30 470 589			
herav sum til pensjonistenes overskuddsfond	13 614 817	13 614 817	13 614 817	6 414 260
herav sum til premiefond	12 701 503	12 701 503	12 701 503	5 569 984
herav sum til premiereserven (resultat tilordnet fripoliser)	3 555 060	3 555 060	3 555 060	1 298 816
herav sum til tilleggsavsetninger	0	0	0	-56 112
herav sum til egenkapital (20% av overskudd fripoliser)			0	195 361
herav sum til risikoutjevningfondet	65 143	65 143	65 143	30 908
Risikoresultat til egenkapital	534 065	534 065	534 065	3 898 568
	30 470 588			
Renteresultat selskapsporteføljen overføres til egenkapital		5 087 071	5 087 071	2 941 331
Rentegarantipremie		452 506	452 506	439 074
Skatt		-279 060	-279 060	-218 660
Sum disponert	6 682 119	29 871 382	36 553 500	21 565 793
Overført til (+) / fra (-) Risikoutjevningfond		65 143	65 143	30 909
Overført til (+) / fra (-) Annen egenkapital		6 616 976	6 616 976	8 307 936

## Note 25 - Resultatanalyse

Elementanalyse	2023	2022
Risikoresultat - Død	1 394 872	162 600
Risikoresultat - Ufør	1 267 033	1 305 750
Risikoresultat - Langt liv	-1 080 793	3 521 258
<b>Sum risikoresultat</b>	<b>1 581 112</b>	<b>4 989 607</b>
Krav til avkastning iht grunnlagsrenten	-10 756 084	-10 708 684
Brutto avkastning på kapital	39 144 036	19 172 296
<b>Renteresultat</b>	<b>28 387 952</b>	<b>8 463 612</b>
Beregnete omkostninger	5 072 524	4 917 062
Faktiske omkostninger	-4 250 130	-3 864 801
<b>Administrasjonsresultat</b>	<b>822 394</b>	<b>1 052 261</b>

	Kollektiv- portefølje	Herav fripoliser	Selskaps- portefølje	2023	2022
Renteresultat	28 387 952	3 413 700	5 087 071	33 475 023	11 404 944
Risikoresultat	1 548 571	141 360	534 065	2 082 637	8 888 175
Negativt risikoresultat dekket av egenkapital				0	0
Administrasjonsresultat			822 394	822 394	1 052 262
Vederlag for rentegaranti			452 506	452 506	439 074
Fortjeneste-element for risiko				0	0
<b>Resultat til fordeling før avsetning til tilleggsavsetninger</b>	<b>29 936 523</b>	<b>3 555 060</b>	<b>6 896 036</b>	<b>36 832 559</b>	<b>21 784 454</b>
Til (-) / fra (+) tilleggsavsetninger					
Andel av renteresultat på fripoliser til egenkapital				0	195 362
<b>Resultat til fordeling</b>	<b>29 936 523</b>	<b>3 555 060</b>	<b>6 896 036</b>	<b>36 832 559</b>	<b>21 589 092</b>
Til premiefond	-12 701 503		0	-12 701 503	-5 569 984
Til POF - pensjonistenes overskuddsfond	-13 614 817		0	-13 614 817	-6 414 260
Til premiereserve - regulering av fripoliser	-3 555 060	-3 555 060	0	-3 555 060	-1 298 816
Til tilleggsavsetninger	0		0	0	56 111
Til Risikoutjevningssfond	65 143		-65 143	0	0
Skatt			-279 060	-279 060	-218 660
<b>Selskapets resultat</b>	<b>130 286</b>	<b>0</b>	<b>6 551 833</b>	<b>6 682 121</b>	<b>8 338 845</b>

Pensjonskassen fører forvaltningskostnader for fond etter nettometoden.

## Note 26 Transaksjoner med nærstående parter

Pensjonskassen har ingen ansatte og daglig drift skjer via Fred. Olsen & Co. AS (Foretaket) (Se note 15).

Alle tjenester (administrasjonstjenester, herunder IT-tjenester) samt tilgang til kompetanse og lokaler er basert på skriftlige avtaler med Foretaket.

Prising av transaksjoner med nærstående parter er basert på armlengdes avstands prinsipp.

Forsikringsrelaterte driftskostnader	2023	2022
Administrasjonskostnader til Fred. Olsen & Co. AS	3 302 322	3 163 694

Forpliktelser i balansen per 31.12.	2023	2022
Påløpte renter til kjernekapital (Bonheur ASA)	157 500	87 500



Til styret i Fred Olsen & Cos Pensjonskasse

## Uavhengig revisors beretning

### Konklusjon

Vi har revidert årsregnskapet for Fred Olsen & Cos Pensjonskasse som består av balanse per 31. desember 2023, resultatregnskap, oppstilling over endringer i egenkapital og kontantstrømoppstilling for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noter til årsregnskapet, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper.

Etter vår mening

- oppfyller årsregnskapet gjeldende lovkrav, og
- gir årsregnskapet et rettviseende bilde av selskapets finansielle stilling per 31. desember 2023, og av dets resultater og kontantstrømmer for regnskapsåret avsluttet per denne datoen i samsvar med regnskapslovens regler og forskrift om årsregnskap for pensjonsforetak.

### Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med International Standards on Auditing (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet nedenfor under *Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet*. Vi er uavhengige av selskapet i samsvar med kravene i relevante lover og forskrifter i Norge og International Code of Ethics for Professional Accountants (inkludert internasjonale uavhengighetsstandarder) utstedt av International Ethics Standards Board for Accountants (IESBA-reglene), og vi har overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Innhentet revisjonsbevis er etter vår vurdering tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

### Øvrig informasjon

Styret og daglig leder (ledelsen) er ansvarlige for informasjonen i årsberetningen. Øvrig informasjon omfatter informasjon i årsrapporten bortsett fra årsregnskapet og den tilhørende revisjonsberetningen. Vår konklusjon om årsregnskapet ovenfor dekker ikke informasjonen i årsberetningen.

I forbindelse med revisjonen av årsregnskapet er det vår oppgave å lese årsberetningen. Formålet er å vurdere hvorvidt det foreligger vesentlig inkonsistens mellom årsberetningen og årsregnskapet og den kunnskap vi har opparbeidet oss under revisjonen av årsregnskapet, eller hvorvidt informasjon i årsberetningen ellers fremstår som vesentlig feil. Vi har plikt til å rapportere dersom årsberetningen fremstår som vesentlig feil. Vi har ingenting å rapportere i så henseende.

Basert på kunnskapen vi har opparbeidet oss i revisjonen, mener vi at årsberetningen

- er konsistent med årsregnskapet og
- inneholder de opplysninger som skal gis i henhold til gjeldende lovkrav.

### Ledelsens ansvar for årsregnskapet

Ledelsen er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet og for at det gir et rettviseende bilde i samsvar med regnskapslovens regler og forskrift om årsregnskap for pensjonsforetak. Ledelsen er også ansvarlig for slik internkontroll som den finner nødvendig for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil.

#### Offices in:





Ved utarbeidelsen av årsregnskapet må ledelsen ta standpunkt til selskapets evne til fortsatt drift og opplyse om forhold av betydning for fortsatt drift. Forutsetningen om fortsatt drift skal legges til grunn for årsregnskapet så lenge det ikke er sannsynlig at virksomheten vil bli avvirket.

### Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet

Vårt mål er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og å avgi en revisjonsberetning som inneholder vår konklusjon. Betryggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon. Feilinformasjon kan oppstå som følge av misligheter eller utilsiktede feil. Feilinformasjon er å anse som vesentlig dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke de økonomiske beslutningene som brukerne foretar på grunnlag av årsregnskapet.

Som del av en revisjon i samsvar med ISA-ene, utøver vi profesjonelt skjønn og utviser profesjonell skepsis gjennom hele revisjonen. I tillegg:

- identifiserer og vurderer vi risikoen for vesentlig feilinformasjon i regnskapet, enten det skyldes misligheter eller utilsiktede feil. Vi utformer og gjennomfører revisjonshandlinger for å håndtere slike risikoer, og innhenter revisjonsbevis som er tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon. Risikoen for at vesentlig feilinformasjon som følge av misligheter ikke blir avdekket, er høyere enn for feilinformasjon som skyldes utilsiktede feil, siden misligheter kan innebære samarbeid, forfalskning, bevisste utelatelser, uriktige fremstillinger eller overstyring av internkontroll.
- opparbeider vi oss en forståelse av intern kontroll som er relevant for revisjonen, for å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige etter omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av selskapets interne kontroll.
- evaluerer vi om de anvendte regnskapsprinsippene er hensiktsmessige og om regnskapsestimatene og tilhørende noteopplysninger utarbeidet av ledelsen er rimelige.
- konkluderer vi på om ledelsens bruk av fortsatt drift-forutsetningen er hensiktsmessig, og, basert på innhentede revisjonsbevis, hvorvidt det foreligger vesentlig usikkerhet knyttet til hendelser eller forhold som kan skape tvil av betydning om selskapets evne til fortsatt drift. Dersom vi konkluderer med at det eksisterer vesentlig usikkerhet, kreves det at vi i revisjonsberetningen henleder oppmerksomheten på tilleggsopplysningene i årsregnskapet, eller, dersom slike tilleggsopplysninger ikke er tilstrekkelige, at vi modifierer vår konklusjon. Våre konklusjoner er basert på revisjonsbevis innhentet frem til datoen for revisjonsberetningen. Etterfølgende hendelser eller forhold kan imidlertid medføre at selskapet ikke kan fortsette driften.
- evaluerer vi den samlede presentasjonen, strukturen og innholdet i årsregnskapet, inkludert tilleggsopplysningene, og hvorvidt årsregnskapet gir uttrykk for de underliggende transaksjonene og hendelsene på en måte som gir et rettviseende bilde.

Vi kommuniserer med styret blant annet om det planlagte innholdet i og tidspunkt for revisjonsarbeidet og eventuelle vesentlige funn i revisjonen, herunder vesentlige svakheter i intern kontroll som vi avdekker gjennom revisjonen.

Oslo, 19 mars 2024

KPMG AS

Anna Pettersen  
Statsautorisert revisor  
(elektronisk signert)

# PENNEO

Signaturene i dette dokumentet er juridisk bindende. Dokument signert med "Penneo™ - sikker digital signatur". De signerende parter sin identitet er registrert, og er listet nedenfor.

"Med min signatur bekrefter jeg alle datoer og innholdet i dette dokument."

## Anna Pettersen

### Partner

På vegne av: KPMG AS

Serienummer: UN:NO-9578-5999-4-1502231

IP: 80.232.xxx.xxx

2024-03-19 12:53:22 UTC



Penneo Dokumentnøkkel: 5858K-CWEWI-YCV4X-ZLEXO-6NAG7-PDOA6

Dokumentet er signert digitalt, med **Penneo.com**. Alle digitale signatur-data i dokumentet er sikret og validert av den datamaskin-utregnede hash-verdien av det opprinnelige dokument. Dokumentet er låst og tids-stemplet med et sertifikat fra en betrodd tredjepart. All kryptografisk bevis er integrert i denne PDF, for fremtidig validering (hvis nødvendig).

#### Hvordan bekrefter at dette dokumentet er originalen?

Dokumentet er beskyttet av ett Adobe CDS sertifikat. Når du åpner dokumentet i

Adobe Reader, skal du kunne se at dokumentet er sertifisert av **Penneo e-signature service <penneo@penneo.com>**. Dette garanterer at innholdet i dokumentet ikke har blitt endret.

Det er lett å kontrollere de kryptografiske beviser som er lokalisert inne i dokumentet, med Penneo validator - <https://penneo.com/validator>

## Fred. Olsen & Co.'s Pensjonskasse

### Beretning fra aktuar 2023

Årets bruttopremie MNOK 32,6. Premien er beregnet på dødlighetsgrunnlaget K2013. Beregningsrenten lagt til grunn i premien er 2,0%.

Premiereserven pr 31.12.23 er MNOK 467. Den gjennomsnittlige beregningsrenten på premiereserven er 2,3% pr 31.12.23.

Pensjonskassens forsikringstekniske risikoresultat for 2023 utgjør MNOK 1,5, og disponeres som et overskudd på den enkelte kontrakt. Avkastningsresultatet på kollektivporteføljen for 2023 utgjør MNOK 28,4. Dette er i sin helhet disponert som et overskudd på den enkelte kontrakt. Overskuddet pr. kontrakt er disponert til premiefond, pensjonistenes overskuddsfond og fripoliseregulering iht. gjeldende virksomhetsregler. Pensjonskassen har ikke tatt overskuddsdeling til egenkapital av fripolisenes avkastningsresultat.

Vi bekrefter videre at det forsikringstekniske oppgjør og fordeling av pensjonskassens overskudd slik det fremgår av resultatregnskap og balanse, er fastsatt i samsvar med bestemmelsene i lov om forsikringsvirksomhet og lov om foretakspensjon. Vi finner at pensjonskassens virksomhet er drevet på en forsikringsteknisk ansvarlig måte.

Oslo den 11. Mars 2024  
Storebrand Pensjonstjenester AS

Aktuar

Håkon Johnsen

